

2015

REGNSKAB

INDHOLDSFORTEGNELSE

Kommuneoplysninger	3
Borgmesterens forord	4
Kommunens årsberetning	5
HOVED- OG NØGLETAL	12
UDVALGENES POLITIKOMRÅDER – KORT FORTALT	13
Kommunens årsregnskab 2015	40
Anvendt regnskabspraksis	40
Driftsregnskab	46
Balance	47
Noter til driftsregnskab og balance	48
PÅTEGNINGER	55
Ledelsens påtegning	55

Kommuneoplysninger

Kommune	Vordingborg Kommune Valdemarsgade 43 Postboks 200 4760 Vordingborg
Telefon:	55 36 36 36
Telefax:	55 36 27 00
Hjemmeside:	www.vordingborg.dk
E-mail:	post@vordingborg.dk
Hjemsted:	Vordingborg
Regnskabsår:	1. januar - 31. december

Kommunalbestyrelse	Knud Larsen (V), borgmester Heino Hahn (O), 1. viceborgmester Asger Diness Andersen (V) Birgitte Steen Jørgensen (B) Bo Manderup (V) Brit Skovgaard (A) Carsten Olsen (A) Else-Marie L. Sørensen (F) Eva Sommer-Madsen (V) Helle Mandrup Tønnesen (Ø) John Pawlik (O) Jørn Elo Hansen (V) Kim Petersen (V) Kirsten Overgaard (V) Kurt Johansen (A) Bent Maigaard (V) Mette Høgh Christiansen (A) Michael Larsen (A) Michael Seiding Larsen (V) Michael Smed (A) Nina Møhler (V) Per Stig Sørensen (O) Peter Jonassen (F) Poul A. Larsen (A) Tage Vestergaard (Ø) Thomas Christfort (C) Thorbjørn Kolbo (A) Vibe Bøgvad (A) Kim Errebo (O)
---------------------------	---

Direktion	Lau Svendsen-Tune, kommunaldirektør og udviklingsdirektør Lisbeth Mogensen, børne- og kulturdirektør Helle Linnet, social- og arbejdsmarkedsdirektør Jan Michelsen, udviklingsdirektør
------------------	---

Revision	Ernst & Young P/S Osvald Helmuths Vej 4 2000 Frederiksberg CVR-nr. 30 70 02 28
-----------------	---

Borgmesterens forord

Vordingborg Kommunes regnskab for 2015 viser, at der fortsat er god balance i kommunens samlede økonomi. Vi kom godt ud af 2015 med et fornuftigt driftsresultat på 107 mio. kr. Det er 50,2 mio. kr. bedre end forventet i det korrigerede budget. Vi har haft anlægsinvesteringer for i alt 112 mio. kr. Det høje anlægsniveau skal bidrage til at fremme udviklingen i kommunen.

Når driftsresultatet har betalt for anlægsinvesteringerne og resultatet på affaldsområdet medregnes, udviser det samlede regnskab på drift og anlæg et underskud på 3,9 mio. kr. Dertil kommer låneoptagelse og afdrag på lån samt finansielle forskydninger, hvorefter den samlede påvirkning giver en styrkelse af kassebeholdningen på 12,5 mio. kr.

Der er nogle områder, hvor der har været merforbrug og andre, hvor der har været et mindre forbrug, men samlet lander vi inden for det resultat, som vi havde budgetteret med. Dog er vi udfordret på arbejdsmarkedsområdet med at få skabt job til kommunens ledige, ligesom der skal være meget fokus på at styrke vores likviditet. Den gennemsnitlige likviditet er blevet væsentlig forringet gennem de sidste år, hvilket kan henføres til en række kassefinansierede tillægsbevillinger.

Tæt budgetstyring og et driftsbudget i balance er altafgørende for, at vi kan fastholde den positive udvikling som kommunen er i for tiden. Ligesom der skal være en fornuftig likviditet til at klare de løbende kommunale udgifter. Derfor er det også nødvendigt fremadrettet med løbende effektiviseringer, bl.a. som følge af regeringens 1 procent sparekrav.

Arbejdet med at realisere Vordingborg Kommunes vision er kommet godt i gang. Nogle af de centrale elementer i arbejdet for at realisere visionen er for eksempel investeringer i en kunstgræsbane til foreningerne og i et Vandhus på Panteren, etablering af Vordingborg Erhverv, byggemodning af erhvervsgrunde ved afkørsel 41, udvidede åbningstider i daginstitutioner og store investeringer i kommunens folkeskole.

De første tegn på effekterne viser sig i folkeskolen, og på erhvervssiden oplever vi en generel positiv stemning. På erhvervsområdet arbejder vi hver dag på, at forbedre rammevilkårene, og der foregår mange aktiviteter ikke mindst i regi af Vordingborg Erhverv. De mere end 3500 virksomheder i vores kommune er desuden inviteret til at deltage i et erhvervspanel, og til sommer indvier vi den femte pendlerinstitution med lange åbningstider. Vi glæder os derfor også over, at kommunen i 2015 rykkede 24 pladser op på Dansk industris rangliste over kommunernes erhvervsvenlighed.

2015 har også været et jubelår af events. Vi kan glæde os over en mangfoldighed af begivenheder og arrangementer lige fra 600 års købstadsjubilæum i Vordingborg med mange jubilæumsindslag over året til musik, og teaterfestivaler, Møns Klint Adventure Race og Opera i det fri.

Der er meget at være stolte af, men også behov for et fortsat fokus på tiltag, der flytter kommunen i retning af vision 2030 samtidig med, at kommunens økonomiske situation fortsat kræver en skarp prioritering for at være bæredygtig på lang sigt.

Jeg vil gerne takke alle, både medarbejdere og kolleger i kommunalbestyrelsen, for en god indsats i 2015.

Borgmester Knud Larsen

Kommunens årsberetning

Regnskabsresultat

Regnskabet for 2015 viser et samlet underskud på 3,9 mio. kr. mod et budgetteret underskud på 138,7 mio. kr. i korrigeret budget.

Dertil kommer optagne lån, afdrag på lån samt finansielle forskydninger, som samlet set betyder, en henlæggelse til kommunekassen på 12,5 mio. kr.

Den forholdsvis store afvigelse på 134,8 mio. kr. i forhold til korrigeret budget skyldes især mindreforbrug i nettoinvesteringerne på grund af forsinket igangsætning og manglende færdiggørelse af anlægsprojekter.

Det er et fornuftigt regnskab, hvor der har været stor fokus på stabil og kvalitetsbetonet drift og investeringer, der sigter mod at realisere kommunens nye vision. Samtidig er der arbejdet med en stram økonomistyring, og et overskud på driften således der er et økonomisk råderum til afdrag på lån og investeringer. Efter afdrag på lån udgør det økonomiske råderum til investeringer i alt 65,9 mio. kr. Det forholdsvis høje investeringsniveau på 112 mio. kr. betyder dog at der er fundet finansiering ved låneoptagelse og kasseforbrug.

Aftalen med Regeringen om kommunernes økonomi i 2015

Aftalen tog i høj grad udgangspunkt i de allerede udmeldte fokusområder inden for den kommunale service, bl.a. inden for folkeskole-, ældre-, sundheds- og beskæftigelsesområdet.

Aftalen indeholdt derudover en forenklet organisering af beredskabet, med etablering af tværkommunale fællesskaber. Vordingborg Kommunes beredskab er pr. 1. april 2015 en del af den nyetablerede fælles beredskabsenhed sammen med kommunerne Næstved, Faxe og Ringsted.

På beskæftigelsesområdet blev der vedtaget en reform af beskæftigelsesområdet, som betyder en ændret finansieringsmodel.

Vordingborg Kommunes serviceudgiftsramme blev fastlagt til 1.819 mio. kr. svarende til Vordingborg Kommunes andel af serviceudgifter i det oprindelige budget, og regnskabet viser et samlet forbrug på 1.817 mio. kr. eller 2 mio. kr. mindre end den fastlagte ramme.

Ordinær driftsvirksomhed

Resultatet af den ordinære drift blev et overskud på 107 mio. kr. sammenholdt med et overskud på 115,6 mio. kr. i oprindeligt budget 2015, svarende til et merforbrug på 8,6 mio. kr. Set i forhold til det korrigerede budget for 2015 er der tale om et mindreforbrug på 50,2 mio. kr.

Indtægterne i form af skatter, statstilskud og udligning blev 2,3 mio. kr. lavere end det oprindelige budget, og 1,4 mio. kr. lavere end det korrigerede budget. Hvilket hovedsageligt skyldes mindreindtægt på grundskatter (grundskyld og dækningsbidrag) og momsrefusion.

Sammenfatning af Regnskabsresultatet i mio. kr.	Regnskab 2014	Budget 2015	Korr. Budget 2015	Regnskab 2015
Det skattefinansierede område				
Indtægter	-2.794,1	-2.816,1	-2.815,2	-2.813,8
Driftsudgifter (excl. Forsyningsvirksomhed)	2.676,4	2.680,9	2.742,8	2.691,5
Renter mv.	32,4	19,6	15,6	15,3
Resultat af ordinær drift	-85,3	-115,6	-56,8	-107,0
Resultat af kassebeholdningen	27,6	-4,7	151,5	-12,5
Anlægsudgifter	123,3	98,5	195,7	112,0
Forsyningsvirksomhed	2,3	-0,2	-0,2	-1,1
Resultat	40,3	-17,3	138,7	3,9
Lånoptagelse	-36,7	-30,0	-30,0	-76,3
Afdrag på lån	39,5	40,3	40,3	41,1
Finansforskydninger	-15,5	2,3	2,5	18,8

Negative tal er indtægter/overskud – positive tal er udgifter/underskud

Driftsudgifterne udviser et mindreforbrug på 51,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, svarende til 1,9 % af det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget udviser driftsudgifterne et merforbrug på 10,6 mio. kr.

Samlet er der til ordinær driftsvirksomhed givet tillægsbevillinger på netto 24 mio. kr. excl. overførsler fra 2014 til 2015, som udgjorde 37,9 mio. kr. I følge gældende bevillingsregler overføres 46,4 mio. kr. af de uforbrugte driftsbevillinger til 2016 og genbevilges i 2016. Af de 46,4 mio. kr. vedrører de 4,6 de decentrale virksomheder.

På områderne under Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling er der et mindreforbrug på 26,1 mio. kr. som skyldes merforbrug på nogle afdelinger og mindreforbrug på en del områder herunder udgifter til tjenestemandspensioner, udvikling og markedsføring samt budgetreserven på 10 mio. kr. som ikke er anvendt.

Erhvervsudvalgets område udviser et samlet mindreforbrug på 4,2 mio. kr., hvilket hovedsagelig kan henføres til tidsforskydning i de mange projekter hvortil der er givet tilsagn om projektmidler til erhvervsrettede udviklingsprojekter og turismeprojekter.

Merforbruget på 8,9 mio. kr. på Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalget kan henføres til at der ved budgetlægningen for 2015 var en positiv forventning til ledighedsområdet. Denne positive forventning har desværre vist sig ikke at kunne holde stik.

Socialudvalget har et samlet merforbrug på 4,8 mio. kr. Det fordeler sig med mindreforbrug til virksomhederne på 2,7 mio. kr. og merforbrug på øvrige områder med 7,5 mio. kr., hvilket hovedsageligt skyldes merforbrug på private leverandører, elever og mellemkommunale afregninger.

Sundheds- og Psykiatriudvalget har et samlet mindreforbrug på 11,5 mio. kr., som fordeler sig med 7,5 mio. kr. vedrørende Psykiatri- og Handicapområdet, og 4,1 mio. kr. på Sundhedsområdet. Af de 11,5 mio. kr. vedrører de 2,4 mio. kr. virksomhederne. På øvrig udvalgsramme under Psykiatri og Handicap, kan mindreforbruget bl.a. henføres til refusion tidligere år. På Sundhedsområdet under øvrig udvalgsramme kan mindreforbruget hovedsageligt forklares i eksternt finansierede projekter.

Teknik- og Miljøudvalget har et mindreforbrug på 6,5 mio. kr. på det skattefinansierede område, som fordeler sig med 1,1 mio. kr. på Trafik, Park og Havne, 3 mio. kr. på Vej, Park og Havneservice, 1,5 mio. kr. på Land og Miljø, Byfornyelse med 0,1 mio. kr. og Bygningsvedligeholdelse med 1 mio. kr. Det forholdsvis store mindreforbrug på Vej, Park og Havneservice skal ses i sammenhæng med bl.a. vinterhjemsendelser og øget salg af maskiner.

Børne- Unge og Familieudvalget har i alt et samlet mindreforbrug på 13,1 mio. kr. fordelt på de tre politikområder, Børn og Familie med merbrug på 8,5 mio. kr. Dagtilbud med mindreforbrug på 6,2 mio. kr. samt Skoler med mindreforbrug på 15,4 mio. kr.

På Børne- og Familieområdet vedrører merforbruget hovedsageligt forebyggende foranstaltninger.

På Dagtilbudsområdet kan mindreforbruget primært henføres til færre indmeldte børn i de private institutioner og merindtægter som følge af øget søgning til Vordingborg Kommunes dagtilbud fra forældre i andre kommuner.

På Skoleområdet fordeler mindreforbruget sig med 13,3 mio. kr. til fællesområdet og 2,1 mio. kr. til virksomhederne. På fællesområdet spreder mindreforbruget sig over flere områder og skyldes primært uforbrugte puljemidler til bl.a. kompetenceløft, uforbrugte specialundervisningsmidler og ubrugte midler til IT.

Der er som altid afvigelser med både merforbrug og mindre indtægter samt mindreforbrug og merindtægter. Der henvises til sektorbemærkningerne på side 13 til 38 i denne beretning, hvor der overordnet vil blive redegjort for resultater og afvigelser.

Investeringer

Nettoinvesteringerne udviser et forbrug på 112 mio. kr. i 2015 mod budgetteret 98,5 mio. kr., eller 13,5 mio. kr. mere. Der er i årets løb givet tillægsbevillinger for i alt 97,3 mio. kr. heraf er 75 mio. kr. genbevillinger fra 2014.

De uafsluttede projekter ved årets udgang bliver sædvanligvis genbevillet i 2016 og der overføres 78,8 mio. kr. til færdiggørelse af igangværende anlægsprojekter i 2016.

De største projekter i 2015 var:

- Erhvervsområde ved afkørsel 41
- Renovering af Gåsetårnskolen, Marienberg afdeling
- Renovering af Svend Gønge-skolen, Lundby skoleafdeling
- Ændring af børnehaver til integrerede daginstitutioner
- Solvang ombygning af plejeboliger til demente
- Kunstgræsbane
- Energirenovering af kommunale bygninger

- Istandsættelse af broer og tunneller
- Idrætsbaner og lys

Forsyningsvirksomheder

Forsyningsområdet - affaldshåndtering viser et samlet overskud på 1,1 mio. kr. Der var budgetteret med et overskud på 0,2 mio. kr. Denne afvigelse på ca. 0,9 mio. kr., vedrører hovedsageligt et mindreforbrug på storskraldsordningen, da denne benyttes væsentligt mindre. De øvrige ordninger viser en merindtægt, da der er opkrævet flere gebyrer end forventet, det gælder især på dagrenovationsområdet.

Indtægter – hvor kom pengene fra?

I 2015 udgjorde de samlede indtægter 2.890,1 mio. kr. Indtægterne kom fra indkomstskatter, ejendomsskatter, selskabsskat, lån, udligning og generelle statslige tilskud.

Indtægter i mio. kr.	Regnskab 2014	Regnskab 2015
Indkomstskat	1.650,1	1.655,8
Ejendomsskat	177,4	189,2
Selskabsskat	8,2	14,4
Lån (inkl. ældreboliger)	36,7	76,3
Udligning og generelle tilskud	959,5	955,3
Moms	-1,1	-0,9
Finansiering i alt	2.830,8	2.890,1

Finansiering i øvrigt

Den langfristede gæld faldt med ca. 9 mio. kr. fra 2014 til 2015 til i alt 591 mio. kr. Afdrag på eksisterende lån steg i perioden med ca. 2 mio. kr. til 33 mio. kr. ekskl. ældreboliger. Der er i samme periode blevet optaget nyt lån svarende til 30 mio. kr., hvilket er 12,6 mio. kr. mere i forhold til året før.

I forhold til låneoptagelsen på 76,3 mio. kr., skal nævnes at heraf vedrører de 46,3 mio. kr. lån til indfrielse af midlertidig byggekredit til ældreboliger – Multicenter Præstø. Denne midlertidige byggekredit tæller ikke med i likviditeten, dette sker først når der er optaget lån og herved påvirker denne låneoptagelse likviditeten positivt ved opgørelsen af kassebeholdningen i 2015.

Udvalgte nøgletal i mio. kr.	2014	2015
Langfristet gæld (ekskl. ældreboliger)	600	591
Afdrag på lån (ekskl. ældreboliger)	31	33
Optagne lån (ekskl. Ældreboliger)	17	30
Optagne lån (Ældreboliger)	13	46
Kassebeholdning (likvid beholdning 31.december)	-32	-19
Gennemsnitlig kassebeholdning (365-dages gennemsnit)	131	69

Ultimo 2015 udgør den likvide beholdning -19,4 mio. kr., hvilket var 12,5 mio. kr. mere end primo 2015. Resultatet af kommunens drifts- og anlægsregnskab har reduceret beholdningen med 3,9 mio. kr., og låneoptagelse, afdrag på lån, balanceforskydninger og kursreguleringer har øget beholdningen med 16,4 mio. kr.

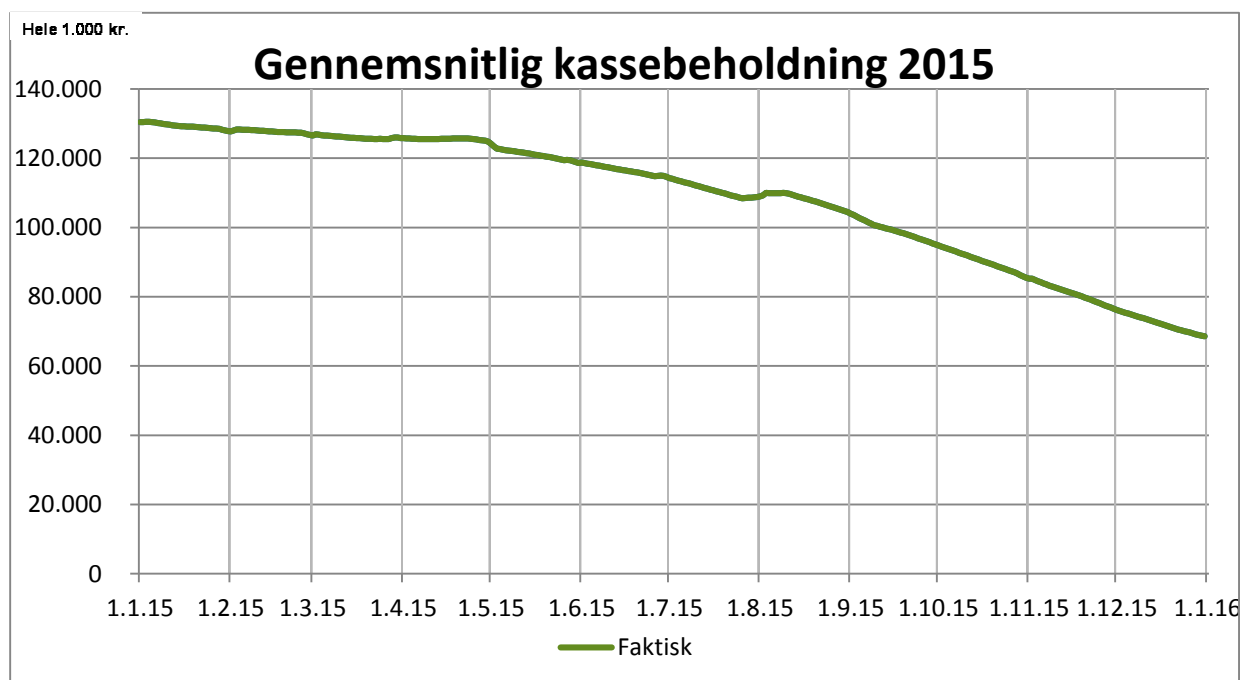
Den gennemsnitlige likviditet, opgjort som gennemsnittet af de sidste 365 dages kassebeholdning, blev reduceret med 61,8 mio. kr. til i alt at udgøre 68,6 mio. kr. i december 2015.

Årsagen til at den gennemsnitlige likviditet er blevet væsentligt forværret, skal hovedsageligt findes i årets kassefinansierede tillægsbevillinger, som udgjorde 156,3 mio. kr. I 2016 er der budgetteret med en styrkelse af kassebeholdningen på 18 mio. kr.

Pengestrømsopgørelse i mio. kr.	Regnskab 2014	Regnskab 2015
Årets resultat	40,3	3,9
Finansiering		
Låneoptagelse (inkl. ældreboliger)	-36,7	-76,3
Afdrag på lån (inkl. ældreboliger)	39,5	41,1
Finansforskydninger	-15,5	18,8
Finansiering i alt	-12,7	-16,4
Ændringer af likvide aktiver	27,6	-12,5
Likvide aktiver primo året	-4,3	-31,9
Likvide aktiver ultimo året	-31,9	-19,4

Negative tal er indtægter/overskud – positive tal er udgifter/underskud i opgørelsen af resultat, finansiering og ændring.
Vedrørende likvide aktiver er de positive tal udtryk for en positiv likviditet/kassebeholdning. De omvendte fortegn her skyldes, at der er tale om en beholdning og ikke en bevægelse.

Udviklingen i den gennemsnitlige likviditet henover 2015 er vist i nedenstående diagram.

Personale

Personaleoversigten viser kommunens faktiske personaleforbrug i regnskabsåret, omregnet til helårspersoner.

Område	2015	2014	2013	2012	2011
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	25,6	31,5	51,4	62,4	72,5
Forsyningsvirksomheder m.v.	0,0	0,0	0,0	0,0	5,2
Transport og infrastruktur	68,2	68,1	74,3	71,0	75,4
Undervisning og kultur	690,0	738,6	713,1	797,8	878,2
Sundhedsområdet	82,6	84,7	83,6	78,2	74,9
Sociale opgaver og beskæftigelse m.v.	2.166,8	2.155,6	2.196,7	2.167,4	2.097,5
Fællesudgifter og administration m.v.	403,2	374,2	356,0	365,6	384,4
I alt	3.436,4	3.452,7	3.475,1	3.542,4	3.588,1

På mange områder ses et fald i antallet af fuldtidsstillinger i 2015, samlet er der et fald på 16,3 i forhold til regnskab 2014. I forhold til de enkelte områder er der store udsving. På området for fællesudgifter og administration ses en stor stigning på 29 fuldtidsstillinger, årsagen hertil kan henføres til ændret konteringspraksis i forhold til medarbejdere på barsel, som i lønsystemet overføres fra den respektive virksomhed/område til fælleskontoen for barsel. Denne ændring betyder således et tilsvarende fald på virksomheden/området. Derudover ses et fald på skoleområdet med i alt 48,6 fuldtidsstillinger. Nedgangen på skoleområdet skyldes en kombination af den demografiske udvikling og folkeskolereformens betydning for klubområdet. Den demografiske udvikling betyder, at indskolingsårgangene er blevet mindre, hvilket betyder reduktion i antallet af medarbejdere. Og folkeskolereformen betød med sin længere skoledag, at færre børn blev tilmeldt skoleklub, hvorfor antallet af personale i klubben er blevet reduceret.

Nedgangen på øvrige områder skyldes primært en tilpasning af aktiviteter i forhold til de vedtagne budgetrammer.

Fremtiden

Arbejdet med at realisere kommunens fælles vision om at blive Storbyens sundeste og smukkeste forhave fortsætter. Ligesom der fortsat skal være fokus på overholdelse af budgetterne, således vi kan fastholde den positive udvikling som kommunen er i for tiden.

Vi kan ikke alt og derfor bliver det nødvendigt at nedprioritere nogle opgaver for at have mulighed for at opprioritere andre. Der skal bidrages med 1 procent årligt af vores budget til regeringens omprioriteringsbidrag og håber borgere og medarbejdere kan se meningen med disse omprioriteringer.

Velfærdssamfundet er under forandring og derfor er det nødvendigt at hele organisationen skal bevæge sig i retning af at tænke mere på tværs ind og ud af organisationen, at finde og skabe de bedste løsninger for og med borgerne og virksomhederne i tråd med visionen.

Fokus skal stadig være på løsning af kerneopgaven og bygge på et stærkt fagligt fundament, men vi skal have forståelse for helheden og være nytænkende og omstillingsparate. I

forlængelse af dette vil kommunens styringsmodel blive udviklet, så der bliver sat mere fokus på politisk vedtagne effektmål på de forskellige politikområder, samtidig med en mere fleksibel styringsmodel, der giver større handlefrihed til de decentrale ledere, således de kan tilpasse indsatserne til netop deres situation og deres brugeres behov og muligheder.

En af de store udfordringer fremover bliver også det store flygtningepres, som både økonomisk og praktisk gør det svært, det er især problemstillingen med at finde egnede boliger, som flygtningene har råd til at betale, ligesom opgaven med at integrere de nye flygtninge er en stor opgave at håndtere for kommunen.

Hoved- og nøgletal

Beløb i mio. kr.

Oversigt over væsentlige økonomiske nøgletal	Regnskab 2015	Regnskab 2014	Regnskab 2013	Regnskab 2012	Regnskab 2011
Regnskabsopgørelsen (udgiftsbaseret)					
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-107,0	-85,3	-153,0	-84,5	-154,9
Resultat af det skattefinansierede område	5,0	38,0	67,6	113,8	-72,4
Resultat af forsyningsvirksomheder, drift	-1,1	2,3	-1,3	-0,1	-1,8
Resultat af forsyningsvirksomheder, anlæg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balance, aktiver					
Anlægsaktiver i alt	2.393,4	2.430,2	2.415,0	2.298,3	2.239,7
Omsætningsaktiver i alt	200,2	215,4	231,2	117,6	185,2
Likvide beholdninger	-19,4	-31,9	-4,3	82,3	77,0
Balance, passiver					
Egenkapital	941,2	944,6	954,8	847,2	981,2
Hensatte forpligtelser	409,1	433,3	451,1	472,1	380,8
Langfristet gæld	951,0	923,0	942,6	888,7	887,7
- heraf ældreboliger	359,6	322,8	313,9	290,6	291,2
Kortfristet gæld	264,1	312,8	293,4	290,2	252,2
Gennemsnitlig likviditet (kassekreditreglen)	69	130	169	234	202
Likvide aktiver pr. indbygger (kr.)	-424	-701	-94	1.811	1.682
Langfristet gæld pr. indbygger (kr.)	20.761	20.299	20.811	19.457	19.380
Skatteudskrivning					
Udskrivningsgrundlag pr. indbygger (kr.)	160.727	159.088	155.865	148.092	144.168
Udskrivningsprocent kommuneskat	25,20	25,20	25,20	25,20	25,20
Grundskyldspromille	32,32	32,32	32,32	32,32	32,32
Indbyggertal	45.806	45.471	45.295	45.465	45.804

Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling

Beløb i mio. kr.	2013	2014	2015
Oprindeligt budget	324,1	303,6	318,9
Korrigeret budget	321,3	310,5	333,7
Regnskab	309,3	307,2	307,6
Afvigelse fra korrigeret budget	-12,0	-3,3	-26,1

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2015

De væsentligste årsager til mindreforbruget på 26,1 mio. kr. i 2015 er, at budgetreserven på 10,7 mio. kr. ikke er anvendt, derudover er der mindreforbrug på diverse puljer vedrørende forsikringer, udvikling- og markedsføring, lokale udviklingsplaner, rengøring samt tjenestemandspension/bidrag.

Hvad nåede vi i 2015

Den væsentligste del af aktiviteten inden for udvalgets område, drejer sig om sagsbehandling og understøttende aktiviteter i forhold til opgaverne på de øvrige fagudvalgsområder. I det nedenstående er der derfor sat fokus på et par af de aktiviteter der kendetegnede 2015 og som alene kan henføres til Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling.

Folkeafstemning

I 2015 har Vordingborg Kommune afviklet to valghandlinger. Torsdag den 18. juni 2015 blev der afholdt folketingsvalg og torsdag den 3. december 2015 blev der afholdt folkeafstemning omkring det europæiske samarbejde, nærmere bestemt omkring omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning.

Biosfære Møn

Vordingborg Kommune har sat gang i et projekt, hvor man ansøger om optagelse i UNESCO Biosfære programmet. I programmet samler UNESCO områder verden over, som har unik natur og som ønsker at udvikle sig på en måde, hvor naturen og kulturen bevares og mennesker samtidig kan udvikle vækst i erhvervslivet. En optagelse som UNESCO området vil have stor brandingværdi over for turister og samtidig være en ny driver for ny erhvervsudvikling.

TV2 på Tour

Tour de France fylder meget på TV2s sendeflade hen over sommeren. I år har udvalget støttet et event, hvor TV2 besøgte Vordingborg i starten i juli med cykelløb for både seniorer, juniorer og børn. TV2-holdet sendte direkte fra Vordingborg i to dage og satte byen på landkortet med indslag, konkurrencer og positiv omtale.

IT og Digitalisering

Med afsæt i den nye digitaliseringsstrategi fra 2014, er der blevet gennemført en stor digitaliseringsdag for Stort Lederforum m.fl., hvor der bl.a. blev sat fokus på brug af videokonference og talegenkendelse. Der er også i september afholdt en spændende Mobil- og bredbåndsmesse, som samlede kommunen, leverandører, borgere og lokalråd i VU-hallen. I forbindelse med messen, introducerede vi også vores nye fælles WiFi-

gæstenetsløsning (VorNet), som nu er blevet tilgængelig i hovedparten af kommunens bygninger.

Der er herudover gennemført en samlet opgradering af kommunens kontorpakke, fra Office 2007 til Office 2013, samt gennemført den afledte introduktion og uddannelse. Endelig er et IDM-projekt omkring automatisering og effektivisering af kommunens IT-brugeradministration, blevet afsluttet.

Erhvervsudvalg

Beløb i mio. kr.	2013	2014	2015
Oprindeligt budget	0	0	10,4
Korrigeret budget	0	13,4	15,9
Regnskab	0	9,3	11,7
Afvigelse fra korrigeret budget	0	-4,1	-4,3

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2015

Regnskabsresultatet for 2015 viser et mindreforbrug på Erhvervsudvalgets område på 4,3 kr. Erhvervsudvalget er etableret i forbindelse med konstitueringsaftalen efter kommunevalget i 2013, og har således kun eksisteret i to år. En række af de initiativer, som er budgetlagt under Erhvervsudvalgets ramme i 2015 er først igangsat sent på året og er dermed tidsforskudt i forhold til budgettet. Det forventes, at de initiativer, som skulle have været iværksat i 2015, indhentes i 2016.

Projekter i regi af Vordingborg Erhverv

2015 har været året, hvor erhvervsserviceselskabet Vordingborg Erhverv har fået startet en hel række projekter op. Erhvervsudvalget har støttet en række projekter, hvor de vigtigste er:

- Indsats for bygge- og anlægsvirksomheder for at øge viden om tilbudsgivning på bygge- og anlægsopgaver.
- Oprettelse af netværk for mikrovirksomheder.
- Kompetenceudvikling ved kurser inden for emner som eksportfremme, generationsskifte, forretningsudvikling og vækstinitiativer.
- Kursusforløb for handelsvirksomheder i at udnytte e-handel og markedsføring.
- Styrkelse af iværksætterindsatsen i Vordingborg Kommune.

Klintholm Havn som servicehavn for Kriegers Flak

Administrationen har i løbet af året afholdt en række møder med mulige leverandører til havvindmølleparken Kriegers Flak. Arbejdet sker for at markedsføre og forberede Klintholm Havn til at kunne blive servicehavn for havvindmølleparken, hvilket forventeligt vil betyde 70-80 arbejdspladser i en periode på 25 år.

600 års købstadsjubilæum

Året igennem har Vordingborg by fejret sit 600 års købstadsjubilæum. Da der var tale om en fejring af købstadsrettighederne har Erhvervsudvalget bidraget med både økonomi og deltagelse i styregruppen for 600 års jubilæet. Handelsstandsforeningen i Vordingborg har været en central samarbejdspartner i jubilæet og en god del af aktiviteterne i forbindelse med jubilæet har været afholdt i handeleggaden Algade.

Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalg

Beløb i mio. kr.	2013	2014	2015
Oprindeligt budget	697	744	722
Korrigeret budget	698	735	735
Regnskab	661	737	744
Afvigelse fra korrigeret budget	-7	2	9

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2015

Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalgets budget anvendes for langt hovedparten til forsørgelsesydelse og til at dække omkostningerne ved tilbud til ledige som led i en aktiv beskæftigelsesindsats. Derudover anvendes en del til tilskudsudgifter vedrørende bolig. Det betyder, at udvalgets udgifter i meget stort omfang er afhængige af den aktuelle konjunkturudvikling. Samtidig betyder det, at kommunen i væsentlig grad kompenseres for udsving i udgifterne gennem dels den kommunale budgetgaranti og dels gennem reguleringer af beskæftigelsestilskuddet.

Det samlede regnskab for Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalgets område for 2015 viser et samlet merforbrug på 8,9 mio. kr. Dette skal dog sammenholdes med, at der i september og november blev bevilliget henholdsvis 7 og 10 mio. kr. til imødegåelse af forventede merforbrug. Samlet set er der altså tale om et merforbrug på hele 26 mio. kr.

Budgetoverskridelsen skal ses i lyset af, at der i budgetlægningen i efteråret 2014 skete en væsentlig nedskrivning af udvalgets budget, på baggrund af en meget positiv forventning til ledighedsområdet. Denne positive forventning har ikke kunnet holde stik. Særligt har udviklingen på kontanthjælpsområdet været markant dårligere end forventet. Både på landsplan og i Vordingborg kommune, er der sket en væsentlig forøgelse af antallet af borgere på kontanthjælp og uddannelseshjælp. Der er også en tendens til, at flere borgere er meget langvarigt på ydelser.

Samtidig er der efter budgetlægningen i 2014 beskåret i statens refusion af udgifter til indsatsen for borgere på forsørgelse. Dette har betydet at den kommunale andel af udgifterne på dette område er forøget. Dette sker samtidig med, at der har været en øgning af aktivitetsniveauet for en række borgergrupper, dels for at lave en offensiv uddannelsesindsats, og dels for netop for at imødegå at der kommer flere borgere på langvarig forsørgelse.

Det samlede forbrug i 2015 er 7 mio. kr. større end i 2014, svarende til prisudviklingen. Dette skal som sagt ses i lyset af, at der er områder, hvor den kommunale andel af udgiften er blevet højere p. g. a. lavere statslig refusion.

Hvis man kigger på alle borgere på offentlig forsørgelse, er der sket et lille fald i antallet af borgere på forsørgelse, og et fald på mere end 1/2 % i andelen af borgere på offentlig forsørgelse. Dette hænger sammen med, at den samlede befolkning i kommunen er steget. Den samlede nedgang i antallet af borgere på offentlig forsørgelse skal også ses i lyset af, at kommunen for tiden modtager en forholdsvis stor tilgang af flygtninge, som overvejende er på offentlig forsørgelse.

Socialudvalg

Beløb i mio. kr.	2013*	2014	2015
Oprindeligt budget	388,5	396,6	404,9
Korrigeret budget	379,4	394,0	398,5
Regnskab	380,8	400,0	403,4
Afvigelse fra korrigeret budget	1,4	6,0	4,8

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

*Indeholder ikke budget og regnskab vedr. politikområdet Pension og Boligstøtte som indgik under Socialudvalget til og med 2013. I 2013 var der afsat et korrigeret budget på 49,5 mio. kr. til Pension og Boligstøtte.

Regnskabsresultat 2015

Det samlede resultat viser et merforbrug på 4,85 mio. kr., svarende til 1,2 % af det samlede korrigerede budget.

Budgetramme 1 Regnskabet for 2015 udviser et merforbrug på 2,68 mio. kr. svarende til 0,66 % af rammens korrigerede budget. Merforbruget er overvejende forårsaget af et merforbrug på Øvrig udvalgsramme på 5,38 mio. kr., herunder særligt private leverandører som er overstøjet budgettet med 2,76 mio. kr. og mellemkommunal afregning som afviger med 2,71 mio. kr. i merforbrug.

For de kommunale virksomheder dokumenteres et mindreforbrug på 2,70 mio. kr. i forhold til den primære drift (personlig pleje, praktisk hjælp, sundhedslovsydelser, hjælpemidler, madservice, samt forebyggelse og aktivitetscentre), der kan sættes i forhold til merforbruget på de private leverandører, der udfører tilsvarende opgaver.

Budgetramme 2 Udviser et merforbrug på 2,17 mio. kr. som overvejende er forårsaget af øgede omkostninger til ældreboliger. Merforbruget overføres ikke til 2016.

Status på året 2015 var et år med øget opgaveflytning fra sygehusene og øgede krav til de ansattes kompetence. Afdeling for Pleje og Omsorg har stor opmærksomhed på udviklingen og forskellige indsatser er sat i værk, bl.a. ændret organisering og arbejdstilrettelæggelse, øget kompetenceudvikling og vidensdeling mv. Indsatser der udbygges i 2016.

Fagligheden er stærkt udfordret med de nye og voksende krav fra Sundhedsstyrelsen i forhold til dokumentation og kvalitetssikring. Rekruttering af ansatte er derfor også udfordret.

Den forebyggende, sundhedsfremmende og rehabiliterende indsats har effekt og modvirker den demografiske udvikling, så det i 2015 var muligt at leve op til de ændrede krav.

Samarbejde på tværs af afdelinger, nye aktører og nye opgaver er implementeret efter princippet om lavest mulige effektive omkostningsniveau. Det skal nytte.

Indsatsen med at implementere bæredygtig driftsorganisation for ejendomskomplekset Præstø Multicenter og for ejendomskomplekset Vintersbølle Strand har været væsentlige hovedopgaver organisatorisk set.

Der er stadig ønsker fra brugere af Præstø Multicenter, der søges løst inden for den mulige ramme og med brug af målrettet information om de muligheder, der er for at få sine ønsker gennemført.

Hovedprincippet om at borgeren skal føle sig set, hørt og forstået, er udbygget med, at borgeren skal udfordres og begejstres. Der opleves i det daglige stor glæde hos deltagere i de forskellige aktiviteter og netværk og der skabes nye sociale relationer.

Det var ikke muligt at fastholde det usædvanligt lave fravær fra 2014, men tilstedeværelsen af kompetent personale til at udføre kerne-opgaverne har det været muligt at opretholde.

Samlet set har Pleje og Omsorg opnået alle mål i udvalgsaftalen 2014 - 2015 og effektmål 2015.

Anlæg 2015

Præstø Multicenter var forventet færdigt, men udfordringerne med det byggetekniske er ikke bragt til ende. Der overføres derfor midler til 2016.

Ombygning af ældreboliger til plejeboliger distrikt Solvang er stort set afsluttet. Indflytning af de første beboere fandt sted januar 2016.

Sundheds- og Psykiatriudvalg

Politikområde 'Psykiatri og Handicap'

Beløb i mio. kr.	2013	2014	2015
Oprindeligt budget	145,5	145,6	151,1
Korrigeret budget	148,6	150,7	154,6
Regnskab	144,3	146,0	147,1
Afvigelse fra korrigeret budget	-4,3	-4,7	-7,5

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2015

Det samlede mindreforbrug på 7,5 mio. kr. skyldes et mindreforbrug på 5,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget på budgetramme 1 og et mindreforbrug på budgetramme 2 på 1,8 mio. kr.

Mindreforbruget fordeler sig med et overskud til virksomhederne på ca. 2,1 mio. kr., og et overskud på øvrige områder under udvalgets ramme på 3,5 mio. kr. Af virksomhedernes overskud på 2,1 mio. kr. kan de 1,1 mio. kr. henføres til budgetmæssige konsekvenser af overenskomstforhandlingerne 2015 (sag 15/5180), hvor virksomhederne ikke blev budgetreguleret med de 0,53 % af løn udgifterne. Den andel af overskuddet skal tilgå kassen. Det vil sige, at det faktiske forbrug stort set svarer til det forventede forbrug.

Af de 3,5 mio. kr. under udvalgets øvrige ramme tilbageføres 0,6 mio. kr. til kassen vedrørende mindreforbrug til tjenestemandspensioner. Af de resterende 2,9 mio. kr. udgør 1,8 mio. kr. refusion fra tidligere år vedrørende én borger. Modsat har der været et større merforbrug til Forsorgshjem end forventet, hvor merforbruget i 2015 var på 1,7 mio. kr. mod forventet 0,9 mio. kr.

En typisk sag, hvor vi visiterer til et botilbud koster ca. 0,8 mio. kr. Det betyder, at overskuddet svarer til omkring 3 typiske botilbud eller en mellemdyr sag.

Da overskuddet er indenfor 4 % rammen vil det derfor blive overført til 2016.

Mindreforbruget på budgetramme 2 på ca. 1,8 mio. kr. kan henføres til modtagne Ældreboligregnskaber fra boligselskabet Sjælland. Disse regnskaber bogføres periodeforskudt - regnskab 2014 bogføres i 2015 og så fremdeles. Derfor er udgifter vedrørende "leje af grunde og bygninger" for Kullekærvej ikke medtaget fuldt i regnskabet, mens indtægterne fra beboerne indgår fuldt - ca. 1,1 mio. kr. af mindreforbruget på 1,8 mio kan dermed henføres til periodeforskydning vedrørende Kullekærvej.

Herefter er overskuddet indenfor 4 % rammen og vil derfor blive overført til 2016.

Ligesom de tidligere år, skal der fortsat være fokus på en stram økonomistyring både i den centrale visitation og på virksomhederne.

Der arbejdes også løbende på at ændre tilbuddene i forhold til de behov, vi kan se i visitationen. Vi har derfor arbejdet med at udvikle tilbud som matcher efterspørgslen for samtidig at fremtidssikre og videreudvikle Psykiatri- og handicapområdet.

Det er afgørende for Psykiatri- og handicapområdet, at der er sammenhæng mellem takster og indsatser og at tilbuddene er konkurrencedygtige på såvel fagligt indhold som priser i forhold til tilbud i andre kommuner.

Da brugergruppen ændres over tid, hvor vi kan se stadig flere unge mennesker med behov for støtte, uden der er en særlig diagnose, er afklaringstilbud nogle af de tilbud vi arbejder med at udvikle og har meget fokus på. Det handler om midlertidige afklaringsforløb efter Servicelovens § 107, hvor formålet er at vurdere, hvilken indsats der skal til, for at den unge kan klare sig så godt som muligt på egne præmisser. Her er der også stor fokus på overgangen mellem unge og voksenlivet.

En anden vigtig del af strategien er udvikling af dagtilbud, som støtter op om den enkelte person. Det betyder, at døgnnet bedre kan hænge sammen og tilbud derfor i højere grad kan gives på et lavere omkostningsniveau end det ville være med hjælp i borgerens eget hjem. Det giver samtidig et bedre netværk og hindrer social isolation.

Der er visiteret 164 borgere til vores botilbud. Heraf har 70% anden betalingskommune. Disse 70% udgør i alt 115 borgere. Vordingborg Kommune har tilsvarende 56 borgere i botilbud i andre kommuner.

Hvad nåede vi i 2015

Sundhed for brugerne er godt på vej til at være tænkt ind i alle vores tilbud. Der er også fokus på gode arbejdspladser. På frivillighedsområdet er arbejdet fortsat på at på flere frivillige på det sociale område. Der er holdt Frivillig Fredag og en fest for de frivillige.

Der er afholdt dialogmøder med bruger- og pårørende organisationer og frivillige foreninger i 2015. Der har været holdt kursus om ADHD på tværs af virksomhederne for at være endnu bedre fagligt rustet til at møde brugerne. Det vil blive fulgt op med flere initiativer og aktiviteter.

Sundheds- og Psykiatriudvalg

Politikområde 'Sundhed'

Beløb i mio. kr.	2013	2014	2015
Oprindeligt budget	228,90	242,5	244,2
Korrigeret budget	239,05	244,0	247,1
Regnskab	237,20	244,0	243,0
Afvigelse fra korrigeret budget	-1,86	0,048	-4,1

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2015

Regnskabet for 2015 viser samlet et mindreforbrug på 4,1 mio. kr. På budgetramme 1 er der et mindreforbrug på 3,7 mio. kr. - heraf udgør 0,8 mio. kr. mindreforbrug på eksternt finansierede projekter. På den aktivitetsbestemte medfinansiering (budgetramme 2) er der et mindreforbrug på 0,4 mio. kr.

Virksomhedernes mindreforbrug skyldes dels generel tilbageholdenhed, dels indtægter via projektmidler samt periodevis vakante stillinger.

Hvad nåede vi i 2015?

2015 har været et år med fokus på tværgående koordinering og helhedstænkning. Såvel Afdeling for Sundhed som de 4 virksomhedsområder har arbejdet målrettet for mere systematik i samarbejdet med kommunens øvrige fagområder med et bedre integreret sundhedsvæsen som mål. Det gælder blandt andet samarbejdsfladen til beskæftigelsesområdet og børn- og familieområdet.

Samtidig har 2015 været præget af overtagelsen af nye bygningsfaciliteter på Vordingborg Sundhedscenter. I en succesfuld anlægs- og flytteproces har såvel Center for Rusmidler som træningsområdet kunnet indtage nye, lyse lokaler til stor glæde for borgerne og det tværgående, sundhedsfaglige samarbejde.

Sundhedsområdets ydelser omfatter:

1) Borgerrettede tilbud, som skal sikre tidlig og effektiv forebyggelse i borgernes hverdagsliv. Sundhedspleje til alle småbørnsfamilier er et godt eksempel på en veldokumenteret indsats, der både forebygger sygdom og mindsker ulighed i sundhed. Desuden er Rygestopindsatsen et vigtigt element i den borgerrettede indsats, da rygning er den mest sundhedsskadelige enkeltfaktor blandt livsstilsparametrene. Herudover har sundhedsområdet konsulentfunktion i forhold til forebyggelse i kommunens øvrige fagområder.

2) Patientrettede ydelser, som skal genoptræne og rehabilitere syge borgere til en tilværelse med livskvalitet, overskud til at tage vare på egen sundhed og til at bidrage til fællesskabet. Indsatserne har et væsentligt økonomisk perspektiv i forhold nedbringelse af sygehus-kontakter og styrket beskæftigelse. Netværksperspektivet sikres i samarbejde med foreninger og frivillige.

3) Behandling: På rusmiddel- og tandplejeområdet arbejder kommunen med at levere den bedst mulige behandling i et LEON perspektiv (laveste effektive omkostningsniveau) og med reference til gældende lovgivning. Der tages i tilrettelæggelsen udgangspunkt i nationale og

internationale faglige standarder koblet med lokale forhold (demografi, geografi, lokale samarbejdspartnere).

Læs mere om sundhedsområdets ydelser (lovgrundlag, design, evidensgrundlag mv.) her: <http://www.vordingborg.dk/cms/site.aspx?p=30784>

Følgende tiltag skal fremhæves:

Afdeling for Sundhed

Afdeling for Sundhed har i 2015 fortsat haft fokus på evidens, koordinering og kvalitet i kommunens sundhedsydelser. Dette via samarbejde med forskningsinstitutioner, målgruppeorienteret kommunikation, brugerundersøgelser, evalueringer og projektledelse.

Afdelingen har fortsat den målrettede dialog med kommunens øvrige fagområder om effektive forebyggelsestiltag i de respektive kerneydelser, baseret på anbefalingerne i Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker. Der er leveret konkrete, borgerrettede sundhedsfremmeindsatser i bl.a. kontanthjælpsaktiveringen, på integrationsområdet, i socialpsykiatrien og bo- og naboskab samt konsulentydelse i på natur- og motionsområdet i en lang række af sundheds egne kerneområder (patientskoler, forældregrupper, unge mødre, misbrugere).

Afdelingen har desuden været initiativtager og koordinator i udvikling og implementering af en digital hygiejneguide for hele kommunen.

På rygestopområdet har Afdeling for Sundhed, med satspuljemidler i ryggen, taget de første spadestik til en fokuseret storrygerindsats i et tæt samarbejde med de praktiserende læger. Der har været stor efterspørgsel fra borgernes side. Som noget har rygestopteamet gennemført kursus i spirometri, og kan nu tilbyde alle rygestopinteresserede en vejledende lungefunktionsundersøgelse. Formålet er tidlig opsporing af KOL. Indsatsen dokumenteres nøje med henblik på at øge viden om opsporingspotentiale i kommunalt regi.

Dialogen med almen praksis og det regionale sygehusvæsen i henhold til Sundhedsaftale og forløbsprogrammer har været i en løbende udvikling - hele tiden med fokus på den bedste service til borgeren.

Tandplejen

Tandplejen har i 2015 haft fortsat fokus på nedbringelse af udeblivelser for at sikre tandsundhed og effektiv drift. Dette er bl.a. sket via Facebook, events, presseomtale og ekstra opmærksomhed på at give børn og forældre en god oplevelse. Tandlægeangst er almindeligt forekommende, og arbejdet med forebyggelse af tandlægeangst er styrket med et forskningsprojekt, hvor Tandplejen afprøver og kvalificerer et elektronisk værktøj til diagnosticering af angst i forbindelse med tandlægebesøg hos de 13-18 årige. I 2016 arbejdes der videre med udvikling af et elektronisk værktøj til de 2-13 årige samt til forældregruppen. Det samlede personale er blevet opkvalificeret i diagnosticering af angst og handlemuligheder i forhold til dette.

Kirurgi- og narkosetilbuddet er vokset, så Tandplejen udover Faxe kommune nu også betjener andre kommuner ad hoc mod betaling.

Det eksternt finansierede projekt vedrørende tandbehandling af tidligere misbrugere har været en succes. Der slutevalueres primo 2016. Projektet har foreløbig vist, hvor meget tænder betyder i forhold til sociale muligheder, herunder arbejdsmarkedsparticipation og lyst til

uddannelse. Projektet har givet Tandplejen værdifuld erfaring til det fremtidige arbejde med socialt udsatte borgere.

På omsorgstandplejeområdet har Tandplejen undervist såvel elever som fastansatte med henblik på de bedst mulige forløb for borgere og pårørende.

Tandplejen har i 2015 systemiseret samarbejdet med Sundhedsplejen i "Familier på vej".

Endvidere har også klinikkerne arbejdet på i højere grad at bevidstgøre børn og forældre om ansvaret for egen tandsundhed og har bistået rådgivning og vejledning i forbindelse hermed.

Sundhedsplejen

Sundhedsplejen har i 2015 udarbejdet den første sundheds- og trivselsrapport over skolebørn i Vordingborg Kommune på baggrund af data fra Skolesundhed.dk. Rapporterne anvendes tværfagligt og i de individuelle samtaler med eleverne. Der er allerede eksempler på, hvordan klasserapporter har dannet grundlag for særlig, målrettet indsats. Skolesundhed.dk ser ud at systematisere den forebyggende og opsporende indsats.

Der er udarbejdet og implementeret konkrete retningslinjer for opsporing og vejledning til skolebørn med overvægt og deres forældre. Indsatsen bygger på Sundhedsstyrelsens vejledning "Opsporing af overvægt og tidlig indsats" fra 2014 og anvender de værktøjer og metoder, der indgår i behandlingen af børneovervægt på Holbæk Sygehus, som aktuelt er bedste bud på en veldokumenteret, effektiv metode.

Sundhedsplejen har, på baggrund af erfaringerne og slutevalueringen af "Ung mor på Vej" projektet, udviklet et nyt driftstilbud til mødre under 24 år. Evalueringen har vist, at der er stor efterspørgsel og behov for et tilbud til denne målgruppe. Indsatsen viser bl.a., at det er muligt at fremme netværksdannelse og mødres interesse for fysisk aktivitet og brug af naturen sammen med deres børn.

I 2015 blev "Familie på vej" et generelt tilbud til alle kommende forældre i Vordingborg Kommune. Tilbuddet er udviklet på baggrund af 4 års erfaringer fra satspuljeprojektet "En god start sammen". Et af gruppernes hovedformål er at ligestille fædre og mødres mulighed for sundhedspleje og netværksdannelse. Forløbet strækker sig over 1½ år, med start 6-8 uger før barnets fødsel. Forløbet er etableret i samarbejde med jordmødre forskellige kommunale aktører. I løbet af 2015 har 149 familier tilmeldt sig Familie på vej.

Sundhedsplejen ønsker at målrette indsatsen overfor gravide med særlige behov. Ønsket er i tråd med Sundhedsstyrelsens anbefalinger for svangreomsorg. Der er i slutningen af 2015 lavet en samarbejdsaftale med fødestederne om tidlig kontakt til kommunen. Aftalen gør det muligt at tilbyde flere gravide kvinder med særlige udfordringer et tidligt hjemmebesøg. I 2016 vil Sundhedsplejen i samarbejde med Børn- og Familieafdelingen udarbejde en forløbsbeskrivelse om indsatsen for de ufødte og nyfødte børn og deres forældre.

Træning og Rehabilitering

Der har fortsat været fokus på et styrket samarbejde med ældreområdet med afsæt i etablering og styring af aktiviteter i forbindelse med Ældremilliardens "Projekt Bevægelse i Aktivitetscentrerne". Her planlægges og leveres indsatsen for borgere med behov for at vedligeholde og forbedre deres funktionsniveau på tværs af traditionelle faggrænser.

Tilbuddet til borgere med erhvervet hjerneskade er omstruktureret, så det tilbydes både i Stege og i Vordingborg, men stadig af terapeuter, som primært arbejder med denne målgruppe og derfor kan levere genoptræning på avanceret niveau. Indsatsen er desuden

suppleret med sygeplejefagligt fokus på pårørende, medicinering og mentalt helbred. I samarbejde med Pleje og Omsorg og Psykiatri og Handicap er et forløb til pårørende til hjerneskaderamte afviklet og evalueret – evalueringen danner grundlag for fortsatte forløb.

Genoptræning efter benamputationer er hjemtaget. Der er etableret et tilbud, der, udover målrettet træning, bl.a. har fokus på netværksdannelse. Der samarbejdes med bandagist og sårsygeplejerske.

Patientskolerne er omstruktureret, så hvert kursus nu tilbydes 4 gange om året i stedet for 2 og således imødekommer mere akutte behov. Det gælder ikke mindst efterspørgslen fra Jobcentret, som Træning og Rehabilitering har et løbende samarbejde med for i fællesskab at udvikle en mere integreret indsats overfor sygemeldte borgere.

Den traditionelle KOL-dag blev forsøgsvist udvidet til en test- og tjekdag med flere opsporingsformål. 400 borgere mødte frem.

De nye lokaler på Vordingborg Sundhedscenter har givet mulighed for at samle tilbuddene, herunder børnetræningen. Ud over et bedre fagligt miljø har udvidelsen betydet bedre træningsforhold for alle målgrupper. Aktiviteterne i Præstø Multicenter er for alvor faldet på plads og betyder effektiv genoptræning, primært på hold, i tidssvarende omgivelser og i tæt samarbejde med Aktivitetscenteret samme sted.

Center for Rusmidler

Center for Rusmidler flyttede i juni 2015 til Sundhedscenter Vordingborg. En nøje planlagt flytteproces gav kun minimale gener for de indskrevne borgere, og der er generelt stor tilfredshed med de nye rammer hos brugerne.

På Ungeområdet udkom strategien "En fælles, effektiv rusmiddelindsats 2015-2020" for det forebyggende arbejde, hvilket blandt andet resulterede i dannelsen af en referencegruppe samt en nøglepersonsuddannelse for ungdomsuddannelserne. Der er lavet en undersøgelse af de unges rusmiddelvaner. Ungerådgivningens tilbud er tilrettet de unges og samarbejdspartneres behov. Der er etableret fremskudt behandling på flere ungdomsuddannelser.

Ny lovgivning har medført, at Center for Rusmidler, sammen med de omkringliggende kommuner, har udarbejdet et tværgående tilbud om anonym, stoffri behandling, ligesom centret, sammen med alkoholområdet i Guldborgsund, kører et satspuljefinansieret projekt om familieorienteret alkoholbehandling.

Center for Rusmidler har lavet fremskudt behandling på Psykiatrien Oringe, alkoholbehandling på akut modtageafdeling Næstved Sygehus og har deltaget i et dobbeltdiagnoseprojekt i regionen. Center for Rusmidler deltager i projekt "Sammen om" med social- og behandlingspsykiatrien, hvor bl.a. det virtuelle samarbejde er implementeret.

Der har været fokus på opfølgning, kvalitet og evidens og en generel optimering af behandlingsindsatser, herunder tidsbegrænsede behandlingsforløb. Der er udviklet yderligere gruppebehandling, og Center for Rusmidler tilbyder ambulante behandling på dagbehandlingsniveau. Der er gennemført fælles uddannelse for alle medarbejdere i metoden FIT (Feedback Informed Treatment), en valideret feedback metode, som skal sikre effektive behandlingsforløb.

Endelig er alle behandlinger justeret i overensstemmelse med ny lovgivning, vejledninger, det nye socialtilsyn, 2020-mål, kvalitetsstandarder og diverse anbefalinger.

Teknik- og Miljøudvalg

Beløb i mio. kr. (netto)	2013	2014	2015
Oprindeligt budget	119,6	126,6	110,4
Korrigeret budget	132,3	120,5	117,1
Regnskab	122,4	115,7	109,6
Afvigelse fra korrigeret budget	-9,9	-4,8	-7,5

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2015

Beløb i mio.kr. Netto	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Regnskab	Mer-/mindreforbrug (ifg. korr. budget)
Budgetramme 1				
Trafik, Park og Havne	63,7	67,8	68,1	0,3
Vej, Park og Havneservice	32,6	31,7	28,7	-3,0
Land og Miljø	4,8	7,0	5,7	-1,3
Byfornyelse	1,5	1,6	1,5	-0,1
Bygningsvedligeholdelse	0,5	1,7	0,7	-1,0
Budgetramme 2				
Trafik, Park og Havne (vintertjenesten)	7,5	7,5	6,1	-1,4
Brugerfinansieret				
Affaldshåndtering	-0,2	-0,2	-1,2	-1,0
Total, drift	110,4	117,1	109,6	-7,5

Regnskabet for 2015 udviser et samlet mindreforbrug/overskud på i alt 7,5 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Det samlede mindreforbrug fordeler sig med et overskud på budgetramme 1 fordelt med et mindreforbrug på 3,0 mio. kr. på Vej, Park og Havneservice, 1,3 mio. kr. på Land og Miljø, 0,1 mio. kr. på Byfornyelse, 1,0 mio. kr. på Bygningsvedligeholdelse og et merforbrug på Trafik, Park og Havne på 0,3 mio. kr. På budgetramme 2 er der et mindreforbrug på Trafik, Park og Havne, vintertjenesten på i alt 1,4 mio. kr.

På det brugerfinansierede område ses et mindreforbrug/overskud på 1,0 mio. kr.

Trafik, Park og Havne:

Året endte med et lille merforbrug, som hovedsageligt skyldes udgifter til skolebuskørsel, samt en besparelse på havneområdet, som først vil skabe en positiv effekt i 2016. Skolebuskørslen kommer i udbud i 2016, hvorefter det forventes, at udgifterne hertil vil falde markant.

Vinteren har været mild i 2016, hvorfor der er et større mindreforbrug på dette område.

I 2015 har der været store anlægsprojekter på havne og veje samt involvering i store planlægningsprojekter. Især projektet omkring afkørsel 41 og udviklingen af Vordingborg Havn fyldte en stor del. Derudover er det lykkedes at finde midler til at forbedre cykelforholdene på Bogødæmningen.

Vejbelysningen i Vordingborg Kommune blev også i 2015 fornyet i stort omfang. Dette vil på kort sigt give besparelser på belysningen og driften af denne.

Havnene og færgen IDA har haft et godt år, med henholdsvis mange nye gæster og masser af cykelturister. Især Præstø Havn har fået flere nye fastliggere. I de kommende år vil havnene blive præget af tydelige forbedringer, hvad angår større anlæg og toiletfaciliteter.

Vej, Park og Havneservice:

Vej-, Park- og Havneservice er kommet ud af 2015 med et større mindreforbrug.

Mindreforbruget har baggrund i flere faktorer:

På trods af en mild vinter i både 1. og 4. kvartal er det lykkedes Vej-, Park- og Havneservice at finde andre indtægtskilder ved interne kunder. Blandt andet har Vej-, Park- og Havneservice i 2015 overtaget rensning af tagrender for Afdelingen for Kommunale Bygninger som tidligere lå hos en ekstern leverandør. I 2015 overtog Vej-, Park- og Havneservice også den grønne vedligeholdelse af samtlige dagtilbud, hvor afdelingen tidligere kun varetog cirka 50% af denne opgave. Indtægten fra servicering af festlige arrangementer i hele kommunen oversteg estimatet fra 2014 og bidrog derfor også til mindreforbruget. Her ud over har der været et større antal af mindre anlægsopgaver hos interne kunder, som har bidraget positivt til årsresultatet.

Internt bidrager vinterhjemsendelserne henover nytåret 2014/2015 til et mindreforbrug på lønsummen, da nogle af vinterhjemsendelserne faldt i 1. kvartal 2015.

Et fokus på afdelingens maskin- og bilpark har reduceret omkostninger til vedligeholdelse og drift af denne på grund af frasalg af gamle og dårligt udnyttede maskiner og biler.

Indtægten på salg af aktiver oversteg samtidig det budgetterede beløb for 2015.

Færre og nyere biler og maskiner har bidraget til et lavere dieselforbrug i 2015 i forhold til 2014. Sammenholdt med lavere dieselpriis i 2015 er omkostningen til diesel samlet set faldet.

Ændringer i driften af blandt andet boldbaner samt fortsat fokus på intern logistik har også bidraget til mindreforbruget.

Der har i 2015 fortsat været fokus på efteruddannelse på alle niveauer i afdelingen.

I forbindelse med efteruddannelse har Vej-, Park- og Havneservice draget nytte af tilskudspuljer samt støtteordninger, der har bidraget til at holde omkostninger til disse aktiviteter nede og hermed bidraget positivt til årsregnskabet.

Land og Miljø:

Der er et samlet overskud på driften i Land og Miljø i 2015, som dels skyldes at der blev overført et større budgetbeløb fra 2014, dels en udmelding til udvalget om, at der skulle udvises tilbageholdenhed med igangsættelse af aktiviteter sidste halvår af 2015. Et planlagt projekt vedr. Helhedsplan for Mern Å er således blevet udskudt til 2016.

På det brugerfinansierede område, affaldshåndtering, skyldes overskuddet flere faktorer. Storskraldsordningen er blevet ændret, så man ikke længere kan sætte effekter ud til offentlig vej uden forudgående aftale om afhentning. Derfor benyttes ordningen langt mindre end forventet. De øvrige ordninger udviser generelt en merindtægt, som skyldes at opkrævning af gebyrer har været større end budgetteret.

Byfornyelse:

Der har været et mindreforbrug på 0,1 mio. kr., idet omkostninger til genhusning af lejere i fm. med sundhedsfarlige boliger (skimmelsvamp) har haft et lavere niveau end forventet.

Bygningsvedligeholdelse:

Det samlede bygningsvedligeholdelsesområde udviser et mindreforbrug på i alt 1,0 mio. kr. Af mindreforbruget ønskes overført ca. 0,4 mio. kr.

Jordforsyningsområdet omhandler drift af usolgte erhvervs- og boligbyggegrunde, samt køb og salg af kommunale ejendomme. Endvidere udlejning af arealer og bygninger.

Salg af erhvervs- og boligbyggegrunde er forsat præget af finanskrisen, hvilket afspejler sig i lav aktivitet på området men der kræves fortsat vedligehold og drift af arealerne. I 2015 er der solgt et mindre antal m². erhvervsarealer.

Drift til udvendig bygningsvedligehold, koordineres med anlægspulje til energibesparende foranstaltninger og anlægspulje til Bygningsvedligehold/APV, således at der opnås en fornuftig synergieffekt ved gennemførelse af de enkelte opgaver.

En del af det overførte mindreforbrug fra 2015, ca. 0,4 mio. kr., ønskes anvendt til fortsat digitalisering af Ejendomscenterets tegnings- og arbejdsgrundlag, idet der er krav om digitaliseret materiale ved udbud af bl.a. energibesparende tiltag og bygningsvedligeholdelsesopgaver.

Hvad nåede vi i 2015

Trafik, Park og Havne:

I 2015 er Trafiksikkerhedsrådet blevet anvendt til afklaring af en række trafikale udfordringer, ligesom der har været møder med handicaprådet. Dette har ført til flere trafiksikkerhedsmæssige forbedringer og en kritisk gennemgang af udfordringerne for de handicappede.

Camønoen er for alvor kommet på landkortet og vil endelig åbne i 2016, efter et godt samarbejde med Møns Museum og et stort tilskud fra Realdania.

Vordingborg Kommunes første kunststofbane så sit lys i 2015, ligesom vold og sø ved Panteren ligeledes blev færdigt. Nye fodboldbaner ved kasernen blev det også til i årets løb.

Den kollektive trafik nyder godt af R-linien mellem Vordingborg og Præstø. Derudover er der opsat busskure på en lang række stoppesteder til gavn for kommunens pendlere.

Afdelingens indflydelse på Vordingborg Havn viser nu sit værd, idet havnen er i gang med en voldsom udbygning og med en stor tilgang af kunder.

Trafik, Park og Havne er nu en fast sammentømret enhed, hvilket skyldes stor fokus på organisationen og udviklingen af denne. Det fremgår ikke mindst af APV og trivselsrapporten fra 2015, som viser en markant fremgang.

Vej, Park og Havneservice:

Vej-, Park- og Havneservice har ikke haft en udvalgsaftale og/ eller effektmål efter organisationsændringen pr. 1/1 2014.

Den overordnede målsætning for Vej-, Park- og Havneservice er at levere det korrekte kvalitetsniveau i forhold til driftsbeskrivelsen fra Trafik, Park og Havne.

I 2015 har der været fokus på at optimere driften ved hjælp af nye og bedre maskiner og tekniske hjælpemidler samt ændrede arbejds gange. Driften er yderligere blevet optimeret ved ændrede arbejdstider i samarbejde med den faglige organisation samt ansættelse af flere løst tilknyttede medarbejdere i perioder med mange arbejdsopgaver. Samlet set har dette givet en mere fleksibel drift. Der har været fokus på at implementere sparekrav fra budget 2014. Alle sparekrav er nu fuldt implementeret efter, at den tidligere materialeplads på Bogøvej 5 er udlejet til Produktionsskolen Strømmen og ISS Kloak- & Industriservice, der fra september har udført tømning af rendestensbrønde mv.

Samtidig har fokus været på at drifte og servicere nye interne kunder, såsom Havne og Afdelingen for Dagtilbud samt opretholde en god og rettidig service overfor øvrige interne kunder.

Der er i 2015 fortsat arbejdet med den interne organisering i Vej-, Park- og Havneservice for at højne helhedssyn og udviklingskultur samt for at give mulighed for endnu bedre driftsstyring, kvalitetssikring samt ressourceudnyttelse.

Land og Miljø:

Organisatorisk har der gennem hele 2015 været arbejdet med en konsolidering af den nye struktur, hvor de tidligere Miljø- og naturesekretariater i 2014 blev sammenlagt til Afdelingen Land og Miljø. Der er arbejdet videre med implementeringen af teamorganisering (tre teams: land, miljø og vand), og herunder teams'enes rolle i forhold til understøtning af trivslen i afdelingen. Der er i efteråret gennemført et forløb omkring forbedring af trivslen, og der er udarbejdet detaljerede procedurer for håndtering og forebyggelse af stress og herunder løbende trivselsmålinger i teams'ene.

På vandområdet er kystbeskyttelsen ved Ore blevet gennemført fysisk med etableringen af det ny ca. 2,5 km lange dige. Der er udført vandløbsvedligeholdelse på de offentlige vandløb herunder grødeskæring, tømning af sandfang og fjernelse af opståede spærringer bl.a. stormvæltede træer. Vedligeholdelsen har omfattet plantning af 1100 træer på udvalgte strækninger. Træernes skygge er med til at dæmpe plantevæksten i vandløbene. Der er gennemført 30 indsatser i relation til afvandingsproblemer knyttet til dræn. I forbindelse med reetableringen af Præstegårdsgrøften på Møn er der godkendt et projektforslag. Løsningen af afvandingsproblemerne i Masnedsund resulterede i 2015 i etableringen af en fælles drænledning. 2 søer og 2 vandhuller er etableret som del af vandløbsrestaureringen af Kildebækken, der er tilløb til Mern Å. Søerne har både funktion som vandparkeringsarealer og gydeområder for brakvandsaborrer, hvorfor de også er del af Vordingborg Kommunes engagement i Fishing Zealand.

Naturindsatsen har omfattet etablering af nye tiltag og pleje af eksisterende naturområder. Der er nyetableret 12 - og oprenset 9 eksisterende vandhuller, nyhegnet 3 arealer ved Hårbølle, Stege Nor og Busemarke Mose og ryddet krat på 3 lokaliteter: Knudshoved, Rone Klint og Hårbølle. På Lilleholm ved Præstø er naturplejen med får fortsat med henblik på at genskabe øen - der er fuglereservat - som en god kystfuglelokalitet. Markfirbenet - som vi har en særlig forpligtigelse for at beskytte - savner ynglepladser. Der er derfor etableret 20

ny ynglepladser langs kommunale vejstrækninger. I forhold til særligt sjældne planter er der udført spotpleje på 3 lokaliteter ved Bønsvig og Jungshoved Nor. På de kommunale arealer er bekæmpelsen af den invasive art Kæmpe-Bjørneklo fortsat. Rynket rose, der er en anden invasiv art, er bekæmpet på 4 lokaliteter - Knudshoved, Ore strand, Hårbølle og Ulvshale. Der sker en løbende naturpleje på kommunale naturarealer, herunder bl.a. Jordbassinerne, Trellemarken og Vintersbølle Overdrev. Plejen omfatter tilsyn med græsningsdyr, slåning af uønsket opvækst, hegnsvedligeholdelse mv. Der er lavet handicapvenlige adgangsveje til 4 badestrande, ved indkøb og udlægning af lamel-stier.

Naturformidlingen og naturgenopretningsaktiviteter er et effektmål i forhold til Vision 2030. Indikatormålet for naturformidlingen er 60 - 80 årlige ture/arrangementer. Naturformidlingsindsatsen har i 2015 omfattet 68 ture/arrangementer med samlet 1850 deltagere. Indikatormålet for naturgenopretningsaktiviteterne er at forbedre naturkvaliteten på 10 - 20 naturgenoprettede lokaliteter. Der er, jf. ovenstående beskrivelse, samlet set gennemført sammenhængende natur- og vandløbsforbedrende aktiviteter på 15 lokaliteter eller indsatsområder.

På jordforureningsområdet vedtog Teknik- og Miljøudvalget i februar en ny strategi for fremme af lokal jordhåndtering. Som udmøntning af strategien er der oprettet en byttebørs for kommunens borgere og virksomheder i forhold til udveksling af jord. Samtidigt vil der blive etableret en række nye lokale nyttiggørelsesprojekter for lokal nyttiggørelse af både ren og til visse projekter også forurenede jord.

På affaldsområdet blev der truffet principbeslutning i Teknik- og Miljøudvalget om at indsamle bioaffald (organisk dagrenovation) fra 2018 og et behandlingsanlæg hertil er besluttet etableret i det fælleskommunale affaldsselskab, AffaldPlus. Der har været gennemført informationskampagner for ny hjemmeside og nye digitale selvbetjeningsmuligheder samt bedre affaldssortering hos erhvervsvirksomheder.

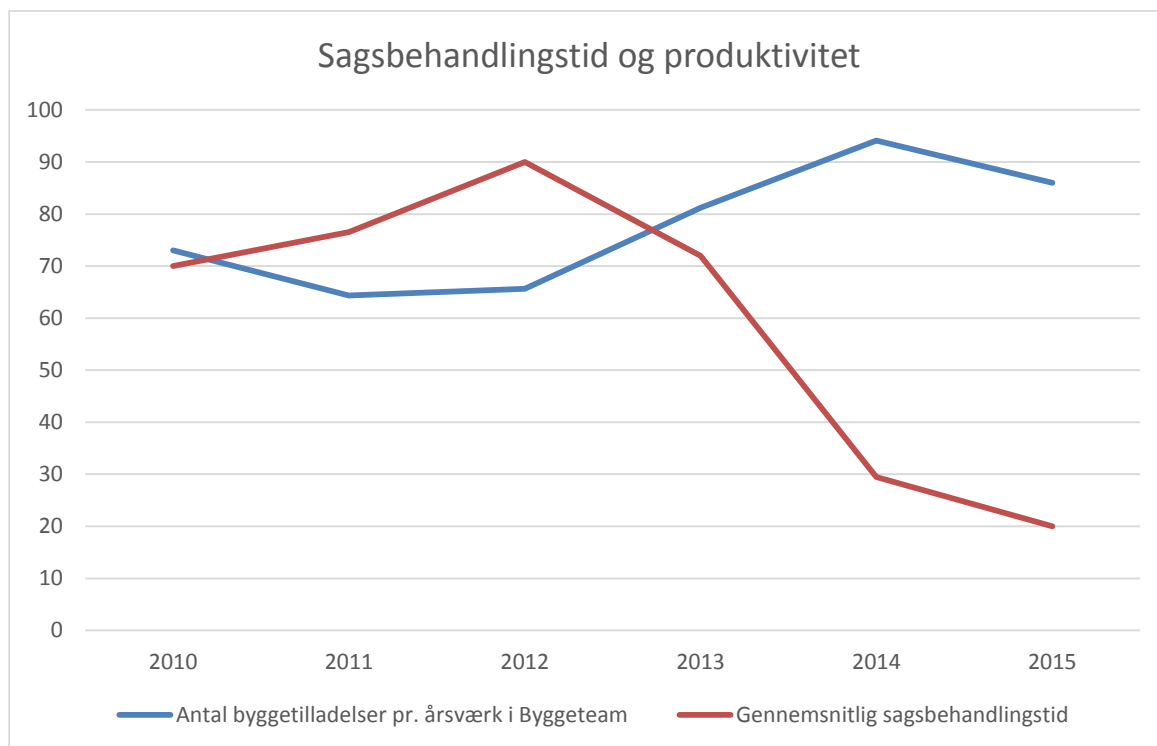
På landbrugs- og virksomhedsområdet blev der udført i alt 210 tilsyn, hvilket er i overensstemmelse med kommunens tilsynsplan. Der blev udarbejdet i alt 5 miljøgodkendelser.

Byfornyelse:

Bygningsgeokodningen og den afledte lovliggørelse af byggeri, der er opført uden tilladelse, har været væsentligt mere omfattende end forudset.

I forbindelse med "frit lejde-perioden" - de sidste tre måneder af 2013 - indkom der således knapt 3.000 ansøgninger om lovliggørelse af allerede opførte bygninger. P.t. refterer der ca. 1.800 lovliggørelsessager, som forventes at kunne være færdigbehandlet ved projektets planlagte afslutning med udgangen af 2017.

Med hensyn til Byggesagsbehandlingen er der i løbet af 2014 og 2015 sket en markant forbedring af den gennemsnitlige sagsbehandlingstid og effektiviteten. De nærmere tal fremgår af nedenstående figur.

Med hensyn til Byfornyelse - drift er langt størstedelen af udgifterne knyttet til byfornyelseslån til etablering af Andelsboligforeninger, stiftet før Kommunalreformen i 2007. Desuden indgår under driften udgifter i forbindelse med kondemnering af lejeboliger der bliver ramt af skimmelsvamp, herunder omkostninger til genhusning, rensning af møbler og tøj, m.m.

Bygningsvedligeholdelse:

Ud over fortsat stor anlægsaktivitet i 2015, tilstræbes det ved bygningsvedligeholdelsesarbejder, ude som inde i bygningerne, til stadighed, at opnå synergi med anlægspuljen til energibesparende foranstaltninger, for på denne måde at opnå fuld effekt af de samlede økonomiske investeringer i kommunens bygningsmasse.

Prioritering af midlerne tager udgangspunkt i den vedligeholdelsesregistrering af de kommunale bygninger, som blev igangsat i 2008. Der foretages løbende bygningsyn for til stadighed at opdatere bygningernes vedligeholdelsesstand. Bygningsvedligehold, herunder prioritering af arbejder, styres i kommunens digitale vedligeholdelsesdatabase. Der er samtidig fokus på ikke at foretage investeringer i ejendomme, der forventes ikke fortsat at skulle anvendes i kommunalt regi.

Større facade- og tagrenoveringer, samt vinduesudskiftninger, har præget bygningsvedligeholdelsesindsatsen i 2015. Endvidere har der været sat fokus på optimering af tekniske installationsanlæg set i sammenhæng med energibesparende foranstaltninger.

Der er i 2015 investeret i energibesparende tiltag, for ca. 8,0 mio. kr., i kommunens ejendomme med en samlet besparelse på ca. 0,8 mio. kr. i energibudgettet til følge. De gennemførte tiltag er beregnet til at udløse en årlig CO2 besparelse på cirka 260 ton. Samtidig er der, i 2015, sat ekstra fokus på vedvarende energi, specielt etablering af nye belysningsanlæg, fortsat optimering af styringer og pumper, samt udfasning af olie- og gasfyrede anlæg til fordel for vedvarende energikilder som eksempelvis varmepumpeanlæg.

Ny Energimærkning af kommunens bygninger, 140 ejendomme, er igangsat i 2015 og forventes gennemført i 2016 og 2017. De nye energimærker er lovpligtige og forventes at udvise potentiale til yderligere energibesparetiltag således at kommunens energisparemål som virksomhed kan opnås.

Arbejdet med digitalisering og opdatering af tegningsmateriale over kommunens bygninger fortsatte i 2015. Dette arbejde er en del af fremtidens digitalisering af kommunalt byggeri, når det gælder udbud af renoveringsarbejder samt om- og tilbygninger, og videreføres i 2016.

Ejendomscenterfunktionens pilotprojekt omhandlende implementering af daginstitutionsområdet er forløbet tilfredsstillende, og der har været en god og positiv dialog mellem institutionslederne og ejendomscenteradministrationen under hele processen. Der har været fokuseret på overgangen og implementering af økonomi og budgetter, bygningssyn og synergieffekter ved indvendig bygningsvedligehold på institutioner under ombygning i forbindelse med implementering af 0 - 6 års institutioner.

Næste fase af Ejendomscenterfunktionen, der forløber i 2016, hvor også Kommunale bygninger skifter navn til Ejendomscenter, har krævet store forarbejder og resurser i 2015 men ved regnskabsårets afslutning var budgetter, snitflader og ejendomsoversigt på plads og afklaret med de berørte områder.

Børne-, Unge- og Familieudvalg

Politikområde 'Børn og Familie'

Beløb i mio. kr.	2013	2014	2015
Oprindeligt budget	150,4	148,4	144,5
Korrigeret budget	140,4	147,7	147,6
Regnskab	140,8	152,3	156,1
Afvigelse fra korrigeret budget	0,4	4,6	8,5

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2015

Regnskabsresultatet for 2015 udviser et merforbrug på 8,5 mio. kr., fordelt med et merforbrug på 8,9 mio. kr. på budgetramme 1 og et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. på budgetramme 2.

Udgiftsniveauet er steget med 3,8 mio. kr. (2,5%) fra 2014 til 2015. Årsagen til denne stigning skyldes primært, at der er sket en stigning i gennemsnitspriserne for anbringelser og gevinsten ved nedgangen i helårsanbringelser udebliver derfor. Derudover ses der fortsat en stigning i udgifterne til forebyggende foranstaltninger, som er steget med 7,6 mio. kr. fra 2013 til 2015, hvoraf de 3,5 mio. kr. er vedrører stigningen fra 2014 til 2015. Stigningen i forbruget på de forebyggende foranstaltninger skyldes bl.a. en fortsat stigning i udgifterne til aflastning på § 84 området samt en stigende antal sager visiteret til kommunens eget Familiecenter. Da det ikke har været muligt at nedbringe udgifterne til anbringelser, har det heller ikke været muligt at flytte ressourcer fra anbringelse til forebyggelse som forudsat ved budgetlægningen for 2015

Hvad nåede vi i 2015?

Som led i budget 2015 blev det vedtaget at Børne- og Familieområdet skulle iværksætte flere forebyggende tilbud som alternativ til anbringelse.

1. Etablering af lokale dagaflastningstilbud
2. En særlig målrettede helhedsorienteret familieindsats til familier i særligt udsatte positioner
3. Et døgntilbud til sårbare gravide og familier med små børn
4. Øget anvendelse af evidensprogrammer
5. Effektive anbringelser

Ad. 1 Der er i de tidligere SFO bygninger på Præstø Skole etableret et dagaflastningstilbud til børn i alderen 5 til 12 år. Børnene bliver hentet i deres dagtilbud og/eller skole om eftermiddagen og kørt til Præstø. Der er de indtil de bliver kørt hjem om aftenen til deres familier. I de timer der er i dagtilbuddet arbejdes der pædagogisk med de problemstillinger børnene har. I 2015 har 23 børn haft glæde af tilbuddet.

Ad. 2 I 2015 har 5 familier fået tilbudt denne særlige form for helhedsorienteret familieindsats. Heraf har det været nødvendigt at anbringe børnene i 2 af familierne. Det betyder også at der med denne indsats har været muligt at holde 3 familier samlet. Helhedsorienteret familieindsats er målrettet familier, der i ekstrem grad lever under kaotiske forhold, men hvor der er en tilstrækkelig følelsesmæssig tilknytning mellem børn og forældre.

- Ad. 3 Tilbuddet var planlagt til at åbne 1. februar 2015, men da det har været vanskeligt at rekruttere personale med de rigtige kompetencer åbnede tilbuddet først d. 1. august 2015. 3 familier haft ophold i døgntilbuddet i 2015. Tilbuddet erstatter køb af ydelsen uden for kommunen.
- Ad. 4 I 2015 er det evidensbaserede program De Utrolige År etableret som et tilbud til familier med børn i alderen 3 til 6 år. De Utrolige År er et manualiseret forældretrænings program, der har vist sig at have en særlig effekt. Tilbuddet drives i samarbejde med afdelingen for Dagtilbud. I 2015 har 12 familier haft glæde af tilbuddet. Evidensbaserede programmer er en samling af metoder, der har vist sig at have en særlig effekt på bestemte målgrupper af børn og unge enten som forebyggelse af anbringelser eller om led i en anbringelse hvor der arbejdes målrettet på hjemgivelse. Der er i 2015 indgået aftale med Faxe Kommune om at drive endnu et manualiseret program, der retter sig mod målgruppen af unge i alderen 12-18 år og deres familier. Programmet kommer i drift i 2016.
- Ad. 5 Ved effektive anbringelser er der tale om en målrettet indsats, der har til formål at sikre at barnet/den unge kommer hjem. Da det har været svært at motivere forældrene til denne form for indsats er det kun 1 familie, hvor det har været muligt at arbejde målrettet med hjemgivelse.

I Strategi 2014 til 2017 for Børn og Familie indgår 4 målsætninger med hver deres progressionsmål.

Målene er:

1. Bedre tværfagligt samarbejde.
  2. Bedre inklusion for alle børn
  3. Forebyggelse frem for anbringelse
  4. Evaluering og effektmåling
- Ad. 1 Målene for 2015 var, at der skulle gennemføres en spørgeskemaundersøgelse hvor kommunens lærere og pædagoger bliver spurgt til deres kendskab til områderne og om arbejdet i områderne skaber værdi for dem. Dertil skal skemaet til udarbejdelse af underretninger tilpasset således at det af underretningen fremgår om barnets vanskeligheder er drøftet i området. Hvad spørgeskemaundersøgelsen angår er denne først gennemført her i 2016. Skemaet til underretninger er tilpasset og der pågår en registrering af om det fremgår at barnets vanskeligheder er drøftet i områdeteamet.
- Ad. 2 I 2015 skulle den undersøgelse, der blev udført i forbindelse med status på inklusionen i Vordingborg Kommune gentages. Denne er gentaget, men noget forsinket og derfor foreligger resultaterne endnu ikke.
- Ad. 3 Målet var et ved udgangen af 2015 skulle antallet af anbringelser være faldet til 190. Det mål er nået idet, antallet af helårsanbringelser i 2015 er godt 180.
- Ad. 4 Målet var at der ved udgangen af 2015 er fastsat hvilke metoder for evaluering og effektmåling, der skal anvendes. Dette mål er ikke nået og arbejdet med at finde de rigtige metoder fortsætter i 2016.

Børne-, Unge- og Familieudvalg

Politikområde 'Dagtilbud'

Beløb i mio. kr.	2013	2014	2015
Oprindeligt budget	149,3	143,1	142,8
Korrigeret budget	143,9	148,8	146,0
Regnskab	137,69	141,1	139,8
Afvigelse fra korrigeret budget	-6,3	-7,7	-6,2

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2015

Regnskabet for 2015 udviser et mindreforbrug på 6,2 mio. kr., hvoraf virksomhederne kommer ud med et mindreforbrug på 57.000 kr. og den øvrige udvalgsramme kommer ud med et mindreforbrug på 6,2 mio. kr.

Efter at have set en stigning i overskuddet fra 2013 til 2014 på 1,4 mio. kr., er der fra 2014 til 2015 sket en reducere af overskuddet med 1,5 mio. kr. Det skyldes bl.a. at to daginstitutioner viser et regnskabsresultat med et merforbrug ud over overførselsadgangen på de 4 procent. Herudover er flere uforbrugte midler fra regnskab 2014 disponeret over flere år til etablering af moderne læringsmiljøer, der medvirker til at øge kvaliteten af det pædagogiske arbejde med børnene, og det har haft en tydelig effekt i institutionerne, hvor støjniveauet er mindsket markant.

Mindreforbruget på den øvrige udvalgsramme skyldes at der er en øget søgning til Vordingborg Kommunes dagtilbud fra forældre i andre kommuner, som ønsker et dagtilbud i Vordingborg Kommune.

Desuden blev der i 2015 besluttet at anvende de eksterne midler (børnepakken) til mere pædagogisk personale til en særlig sproglig indsats i 2015 og til øget fix-tal til det enkelte barn i 2016, hvor mindreforbruget på formålet skal anvendes til sprogprojektet i 2016.

Mindreforbruget på rammen skyldes ligeledes uforbrugte midler, som udmøntes i 2016 i forbindelse med at dagtilbudsområdet i de senere år har igangsat et større arbejde med udviklingen af kvaliteten af dagtilbud. I den forbindelse har der flere steder været behov for bygningsmæssige tilpasninger af de fysiske rammer, så der er etableret moderne læringsmiljøer, som de mindre børn har behov for.

Flere af institutionerne har flere børn indmeldt end der blev budgetteret med. Der var i 2015 budgetteret med 1690 enheder og det faktiske tal for 2015 var 1752 enheder. Det skyldes primært at flere end forventet vælger de kommunale tilbud.

Ydermere er udgifterne til privatinstitutioner mindre end budgetteret. Det skyldes 18 færre indmeldte vuggestuebørn og 15 flere indmeldte børnehaver børn end forudsat ved budgetlægningen

Hvad nåede vi i 2015?

Dagtilbud har i 2015 arbejdet med en fortsat udvikling af dagtilbudsområdet. Vi har i sær haft fokus på at fuldføre den politiske besluttede ændring af børnehaver til 0-6 års institutioner. Dette har blandt andet betydet, at der er overført tidligere dagplejere til flere dagtilbud og

der er sket en række bygningsmæssige tilpasninger i flere institutioner, og herudover har vi arbejdet med indretning af læringsmiljøer i institutionerne.

For at sikre et godt fagligt miljø og velkvalificerede medarbejdere er der i 2015 gennemført det sjette kompetenceudviklingsforløb for pædagoger (3 ugers teori og 3 praktikforløb i alt 3 mdr.). Derudover er der gennemført 4 forløb for medhjælpere (3+2 dages teori og 14 dages praktik).

Med midler fra puljen til "mere pædagogisk personale i dagtilbud" er der i efteråret 2015 gennemført første halvdel af et sprogudviklingsprojekt. Anden halvdel gennemføres i foråret 2016.

Konkret i forhold til sprogarbejdet med de ældste børn i dagtilbud (kommende skolebørn) lægger projektet op til de mål, der efterfølgende arbejdes med i 0. klasse, så der på den måde er et forbedret grundlag for det vigtige samarbejde om overgangen mellem dagtilbud og skole. I den forbindelse er det væsentligt, at alle børn i de kommunale dagtilbud har et fælles fundament, som skolerne efterfølgende kan bygge videre på, så børnene samtidig mødes af ensartede forventninger på skolerne. I den forbindelse er der også indført sprogvurdering af alle 3 og 5 årige i institutionerne.

For yderligere at sikre tryk og systematisk overgang mellem skole og dagtilbud er der sammen med skoleområdet udarbejdet fælles rammer for brobygningsarbejdet. I dette arbejde har der været fokus på at tydeliggøre for forældrene, hvilke brobygningsaktiviteter der arbejdes med i dagtilbuddet, så børnene får en tryk overgang til skolen. Der er udarbejdet et fælles årshjul mellem dagtilbud og skole, der beskriver de fælles procedurer og aktiviteter for alle kommende skolebørn. Arbejdet skal støtte at færre børn får udskudt deres skolestart og børnene er trykke og velforberedte på overgangen.

I 2015 er BørneIntra implementeret på hele dagtilbudsområdet til at understøtte dialogen med forældrene og dokumentere arbejdet. Daglejere og medarbejder i institutionerne har været på kursus, og BørneIntra anvendes på hele dagtilbudsområdet.

Der blev i januar indført en ekstra udvidet åbningstid i 4 institutioner. I Bårse Børnecenter, Troldehaven i Kastrup Neder Vindinge, Elnasminde i Stensved og Stege Børnehus kan forældrene, mod betaling af en ekstra takst, få et institutionstilbud med en åbningstid på 65 timer ugentligt fordelt på 5.45-19.00 mandag til torsdag og 5.45-17.30 om fredagen.

I de øvrige institutioner i kommunen fastholdes de eksisterende åbningstider.

Børne-, Unge- og Familieudvalg

Politikområde 'Skoler'

Beløb i mio. kr.	2013	2014	2015
Oprindeligt budget	371,7	373,6	374,4
Korrigeret budget	363,2	387,7	387,4
Regnskab	347,2	368,5	372,0
Afvigelse fra korrigeret budget	-16,0	-19,1	-15,4

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2015

Regnskabet for 2015 udviser et mindreforbrug på 15,4 mio. kr., hvoraf virksomhederne udgør 2,1 mio. kr. og fællesområdet 13,3 mio. kr.

Efter at have set et stigende udgiftsniveau fra 2013 til 2014 på 21,3 mio. kr., grundet de overførte mindreforbrug for 2013 og de ekstra tilførte midler som følge af Folkeskolereformen, er udgiftsniveauet i 2015 kun steget med 3,5 mio. kr. Dette kan bl.a. henføres til, at der ses der en stigning i udgifterne til privat- og friskoler. Derudover har virksomhederne haft et marginalt større forbrug i 2015 end i 2014 på trods af et lavere elevtal. Årsagen til, at forbruget ikke er faldet i samme takt som elevnedgangen er, at der i 2015 er set en stigning i udgifterne til specialundervisning. Forbruget er dog finansieret af ekstra tilførte midler fra fællesområdet og virksomhederne under et har et mindreforbrug på 2,1 mio. kr.

Mindreforbruget på fællesområdet skyldes bl.a., at man har valgt at strække kompetence-løftsforløbene over en længere årrække, hvilket medfører en overførsel på 5 mio. kr. fra 2015 til 2016. Det resterende mindreforbrug skyldes primært uforbrugte puljer, hvis formål strækker sig over flere år samt områder, hvor man har udskudt investeringer til 2016. Mindreforbruget på den centrale pulje til specialundervisning skyldes, at selvom skolerne har haft en stigning i antal elever, som er visiteret til ekskluderende specialundervisning, så koster hovedparten af visitationerne under eller tæt på grænsen på 314.000 kr., som skolerne selv betaler.

Hvad nåede vi i 2015?

I forbindelse med folkeskolereformen, der trådte i kraft pr august 2014, er der politisk godkendt strategi-, mål- og handleplaner for arbejdet med implementeringen af reformen. Karaktergennemsnittet skal øges med 1 karakter i perioden 2015-2018 og flere unge skal være uddannelsesparate og dermed i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Afgangskaraktererne i dansk og matematik er steget 0,3 karakterpoint fra 2014 til 2015. Karaktergennemsnittet skal ses i forhold til, at der nu er flere elever, som går til afgangsprøver, og at der fra 2012 samtidig har været en stor stigning af elever i inkluderede tilbud i skolerne. I skoleåret 2014/15 var det under 10 elever for hele kommunen, der ikke gennemførte afgangsprøverne, og denne faktor skal medregnes når der sammenlignes med tidligere års afgangskarakterer. Stigningen i andelen af elever der gennemfører afgangsprøverne er en markant forbedring i forhold til skoleområdetets mål om at få flere elever til at gennemføre en ungdomsuddannelse. Der er igangsat en målrettet indsats, hvor skolerne kan anvende resultaterne af de nationale test mere direkte ind i tilrettelæggelsen af

undervisningen for de enkelte klasser og elever. Nationale test i dansk og matematik er blevet gjort obligatorisk på alle klassetrin på baggrund af en politisk beslutning.

I skoleåret 2014/2015 blev 45 lærere linjefagsuddannet, og andelen af undervisningstimer med kompetencedækning er steget 6 procent fra skoleåret 2013/2014 til 2014/2015.

Kultur-, Idræts- og Fritidsudvalg

Beløb i mio. kr.	2013	2014	2015
Oprindeligt budget	57,1	57,8	57,2
Korrigeret budget	61,4	59,4	59,6
Regnskab	59,7	57,6	56,1
Afvigelse fra korrigeret budget	-1,7	-1,8	-3,5

Mindreforbrug (-) Merforbrug (+)

Regnskabsresultat 2015

Regnskabet for 2015 udviser et mindreforbrug på 3,5 mio. kr., hvoraf virksomhederne udgør et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. og den øvrige udvalgsramme et mindreforbrug på 3,3 mio. kr.

Efter at have set en jævn stigning i overskuddet fra 2013 til 2014 på 0,1 mio. kr., er der fra 2014 til 2015 sket en større afvigelse på 1,7 mio. kr. Det skyldes primært et større mindreforbrug på svømmehallerne Iselinge og Bosei og på biblioteket i 2015, hvorimod bibliotekerne og musikskolen i 2014 kom ud med et merforbrug.

Mindreforbruget på den øvrige udvalgsramme skyldes flere uforbrugte midler indenfor puljer, projekter og folkeoplysning, hvis formål strækker sig over flere år samt områder hvor man har udskudt investeringer til 2016. Ydermere skyldes rammens mindreforbrug i høj grad overførte midler fra forrige kulturaftale fra 2013 til 2014 til den nye aftale fra 2015 til 2018 samt midlerne, som er administreret og disponeret under den nye kulturaftale.

Hvad nåede vi i 2015?

Kultur- og Fritidsområdet har i 2015 været præget af dels arbejdet med en del harmoniserings- og tilpasningsprojekter, og dels ved afvikling af en række større events.

Omdannelsen og harmoniseringen af de kommunale forsamlingshuse til egnshuse har hele året været et gennemgående emne. Implementering af beslutningen er i gang.

Den nye folkeskolelov og den åbne skole har affødt at der er afsat midler til tætte samarbejder mellem foreninger, kulturinstitutioner og Vordingborg Kommunes folkeskoler.

Vordingborg Bibliotekerne har indgået samarbejdsaftaler med Folkeskolerne og har arbejdet med tilpasninger og beskrivelse af indførelse af åben bibliotek i Vordingborg.

Drift og personale ved Vordingborg svømmehal er ved årsskiftet overført til DGI huset Panteren.

Aftalen med Egnsteater Cantabile 2 er blevet genforhandlet, revideret og tilpasset nye politiske krav.

Vordingborg kommune er sekretariat for Kulturaftale Storstrøm og der er forhandlet en ny aftale på plads for årene 2016 til 2019.

På foreningsområdet blev der igangsat en revurdering af det administrative tilskudssystem og de gældende tilskudsordninger. Arbejdet forventes færdiggjort i løbet 2016.

Anlæg og indvielse af den nye kunstgræsbane ved Panteren samt fordeling af tider til fodboldklubberne.

På eventsiden, som er en væsentlig del af Vision 2030, har der været gennemført en lang række af større events og aktiviteter: Tv2 on Tour, Opera på Torvet, Waves, Farø Broløb, kulinarisk weekend, Sildemarked, Gøngemarked, Fransk Forår og mange, mange andre.

Administrationen har gennemført en udskiftning af 30% af personalet og har igangsat en kulegravning af hele det administrative system inklusiv de tilhørende IT-bookingsystemer.

Kommunens årsregnskab 2015

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Vordingborg kommunes regnskab aflægges i henhold til gældende lovgivning og efter de retningslinjer, der er fastlagt af Social- og Indenrigsministeriet (SIM) i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår tillige udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med.

Kommunens regnskabspraksis er detaljeret fastlagt i et bilag til principper for økonomistyring, men skal her skitseres overordnet:

God bogføringsskik

Kommunens bogføring foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Driftsregnskab

Indregning af indtægter, udgifter og omkostninger

Kommunens bogføring foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Præsentation i udgiftsregnskabet

Præsentation af kommunens årsregnskab tager udgangspunkt i det udgiftsbaserede regnskab. Årsregnskabets primære funktion er at kunne sammenholde regnskabet med budgettet, der er opgjort efter udgiftsbaserede principper.

Årsregnskabet indeholder en afrapportering af kommunens resultat og præsentation af kommunens væsentlige faglige resultater og aktivitetsniveau.

Ekstraordinære poster

Her beskrives eventuelle driftsmæssige dispositioner, som er ekstraordinære for det pågældende regnskabsår.

Der sondres mellem indtægter og omkostninger afledt af kommunens primære og ekstraordinære aktivitet. Sidstnævnte vedrører aktiviteter, der ikke forventes at være tilbagevendende og som ikke har sammenhæng til den ordinære aktivitet, f.eks. ekstraordinære tab afledt af naturkatastrofer, ekstraordinær afhændelse af aktiver, ekspropriationer eller lignende.

Bemærkninger til regnskabet

Styrelsesloven fastsætter, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Der udarbejdes bemærkninger til driftsindtægter og udgifter i forhold til det korrigerede budget på bevillingsniveau.

Balancen

Præsentation af balancen

Formålet med balancen er at vise kommunens aktiver og passiver opgjort henholdsvis ultimo regnskabsåret og året før, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtigelser. Der er af SIM fastsat formkrav til, hvordan balancen skal udarbejdes.

Materielle anlægsaktiver

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten dokumenteres via bogførte fakturaer og leasingaftaler m.v.

Ejendomsretten til de i balancen indregnede grunde og bygninger er dokumenteret via elektronisk indhentede tingbogsattester.

Aktiver med en levetid på 1 år eller derunder - samt aktiver under 100.000 kr. - afskrives straks og registreres således ikke i anlægskartoteket.

Indretning af lejede lokaler samt anlæg, driftsmateriel og inventar, herunder edb-udstyr, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Udgifter på over 100.000 kr., der medfører en væsentlig forbedring af et aktivs egenskaber eller en væsentlig forlængelse af et aktivs levetid, aktiveres sammen med det pågældende aktiv og afskrives over den nye levetid. Udgifter til mindre reparationer og lignende, som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

Grunde og bygninger

Ejendomme anskaffet før 1. januar 1999 værdiansættes pr. 1. januar 2007 til ejendoms-vurderingen for ejendommen pr. 1. januar 2004 fratrukket afskrivninger frem til 1. januar 2007.

Bygninger og grunde anskaffet efter 1. januar 1999 indregnes til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver er indregnet til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Aktiver til over 100.000 kr., der indgår som en del af et større anlæg, registreres som et samlet anlæg, det vil især være aktiver som inventar på skoler, institutioner mv. Inventar indkøbt til samme formål aktiveres, når der er tale om en start / nybygning eller om en væsentlig modernisering eller udvidelse.

Levetider er fastlagt til følgende:

Aktivtype	Levetider
Bygninger	15 - 50 år
Installationer	20 - 30 år
Tekniske anlæg, maskiner mv.	5 - 15 år
Inventar, it-udstyr mv.	3 - 10 år

Såfremt der er afvejet fra levetiderne udmeldt af SIM er dette anført som note til anlægsnoten i regnskabet.

Der afskrives ikke på materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er ibrugtaget, påbegyndes afskrivning over anlæggets forventede levetid.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, signalanlæg, broer mv.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (arealer til rekreative formål samt naturbeskyttelses- og genopretningsformål) indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Vordingborg Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), registreres i anlægskartoteket og indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv forventes at kunne omsættes til ved en handel mellem uafhængige parter.

Minimumsleasingydelse svarer typisk til de fremtidige leasingydelser, som Vordingborg Kommune er forpligtet til at betale i leasingperioden. Ved beregning af nutidsværdien heraf anvendes den interne rente i leasingkontrakten som diskonteringsfaktor, hvis denne er tilgængelig. Ellers anvendes Vordingborg kommunes alternative lånerente.

Finansielt leasede anlægsaktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Igangværende materielle anlægsaktiver værdiansættes til de samlede afholdte omkostninger på balancetidspunktet.

Immaterielle anlægsaktier

Immaterielle anlægsaktiver afskrives lineært over maksimalt 10 år. Ved kontrakter, aftaler og lignende anvendes så vidt muligt den gældende kontraktperiode.

Finansielle anlægsaktiver - aktier og andelsbeviser

Andele af interessentskaber, som Vordingborg Kommune har medejerskab til, indgår i balancen med den andel af virksomhedernes indre værdi, jfr. senest foreliggende årsregnskab, som svarer til kommunens ejerandel.

For noterede aktier foretages indregningen til kursværdien pr. 31. december og for ikke noterede aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser o. lign.) foretages indregningen efter indre værdis metode.

Finansielle anlægsaktiver - langfristede tilgodehavender

Tilgodehavender er optaget i balancen til nominal værdi under de respektive regnskabsposter hertil. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab til nettorealisationsværdien.

Ændringen i det forventede tab på tilgodehavender indregnes i omkostningsregnskabet.

Der er ikke foretaget nedskrivning af tilgodehavender, idet der ikke forventes tab herpå.

Omsætningsaktiver - varebeholdninger

Udgifter til indkøb af råvarer, hjælpematerialer samt andre forbrugsvarer udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet.

Der er fra åbningsbalancen 2007 krav om registrering af varebeholdninger over 1 mio. kr. og / eller beholdninger med væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år.

Kravet omfatter endvidere, at der foretages omkostningsregistrering via art 0.2 af årets bevægelser på varebeholdningerne.

Varelager mellem 100.000 kr. og 1 mio. kr. registreres, hvis der sker forskydninger i varelageret, som vurderes at være væsentlige.

Varebeholdning måles til kostpris efter FIFO-princippet.

Omsætningsaktiver - fysiske aktiver til salg

Grunde og bygninger til salg er opskrevet til forventet salgspris.

Fysiske aktiver til salg måles til kostpris eller nettorealisationsværdi, hvor denne er lavere.

Der kan foretages opskrivning til den forventede salgspris.

Omsætningsaktiver - tilgodehavender

Periodeafgrænsningsposter er optaget under omsætningsaktiver - tilgodehavender og vedrører udgifter og indtægter vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Omsætningsaktiver - værdipapirer

Værdipapirer omfatter beholdninger af kortfristede værdipapirer, der uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger og hvorpå der kun er ubetydelig risiko for værdiændringer. Værdipapirer indregnes til dagsværdi (kurs) på balancedagen.

Egenkapital

I egenkapitalen er også indeholdt selvejende institutioner, som kommunen har indgået driftsoverenskomst med.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser indregnes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, som resultat af en tidligere begivenhed og det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen.

Pensionsforpligtelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket vedrørende tjenestemandsansatte og ansatte på tjenestemandslignende vilkår, optages i balancen under forpligtelser. Kapitalværdien af pensionsforpligtelsen er beregnet aktuarmæssigt ud fra forudsætninger fra SIM. Minimum hvert 5. år foretages en aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtelsen vedrørende tjenestemænd. SIM har fastlagt en pensionsalder på 62 år og opgørelsesrente på 2 %.

Hensatte forpligtelser vedrørende eksempelvis miljøforurening, indfrielse af garantier til enkeltpersoner i henhold til social- / boliglovgivning, retssager og erstatningskrav på balancen til den løbende ydelses kapitaliserede værdi opgjort pr. forpligtigelse.

Fratrædelsesbeløb ved udløb af åremålsansættelser optages til nominel værdi i overensstemmelse med de indgåede aftaler.

Langfristet gæld

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter er optaget med restgælden på balancetidspunktet.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Andre gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, andre myndigheder samt anden gæld, måles til nominel værdi.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ultimo regnskabsåret.

Som beskrevet under ændret regnskabspraksis foretages årets valutakursjustering af valutaswap-aftaler på balancen.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kirken, andre kommuner og regioner optages med restværdien på balancetidspunktet.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen tegner et billede af, hvor likviditeten kommer fra og hvad den er anvendt til.

Opgørelsen viser kommunens pengestrøm i året fordelt på drifts-, investerings- og finansierings-aktivitet for året samt årets forskydninger i likvider samt beholdningen primo og ultimo.

Pengestrømsopgørelsen viser den samlede likviditet for både det skatte- og brugerfinansierede område.

Noter til driftsregnskab og balance

Der er udarbejdet noter til henholdsvis driftsregnskab og balance i det omfang, der er væsentlige forhold, som bør belyses og / eller SIM har stillet krav om noteoplysning / regnskabsbemærkning.

Driftsregnskab

Beløb i mio. kr.

Noter	Regnskabsopgørelse (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Budget 2015	Korrigeret budget	Regnskab 2015
A. Det skattefinansierede område				
Indtægter				
	Skatter	-1.859,4	-1.860,3	-1.859,5
	Tilskud og udligning m.v.	-956,7	-954,9	-954,3
	Indtægter i alt	-2.816,1	-2.815,2	-2.813,8
Driftsudgifter (excl. forsyningsvirksomhed)				
	Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling	318,9	333,7	307,6
	Erhvervsudvalg	10,4	15,9	11,7
	Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalg	722,0	735,0	743,9
	Socialudvalg	404,9	398,6	403,4
	Sundheds- og Psykiatriudvalg	395,3	401,7	390,2
	Teknik- og Miljøudvalg	110,6	117,3	110,8
	Børne-, Unge- og Familieudvalg	661,6	681,0	667,9
	Kultur-, Idræts- og Fritidsudvalg	57,2	59,6	56,0
	Driftsudgifter i alt	2.680,9	2.742,8	2.691,5
	Driftsresultat før finansiering	-135,2	-72,4	-122,3
	Renter mv.	19,6	15,6	15,3
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-115,6	-56,8	-107,0
1	Anlægsudgifter (excl. forsyningsvirksomhed)			
	Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling	27,5	55,3	30,9
	Erhvervsudvalg	0,0	0,0	0,0
	Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalg	0,0	0,0	0,0
	Socialudvalg	5,4	7,1	5,5
	Sundheds- og Psykiatriudvalg	4,3	7,4	9,0
	Teknik- og Miljøudvalg	48,7	85,3	38,2
	Børne-, Unge- og Familieudvalg	9,1	27,6	18,0
	Kultur-, Idræts- og Fritidsudvalg	3,5	13,0	10,4
	Anlægsudgifter i alt	98,5	195,7	112,0
	Ekstraordinære poster	0,0	0,0	0,0
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-17,1	138,9	5,0
B. Forsyningsvirksomheder				
	Drift (indtægter - udgifter)	-0,2	-0,2	-1,1
	Anlæg (indtægter - udgifter)	0,0	0,0	0,0
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	-0,2	-0,2	-1,1
2	C. RESULTAT I ALT (A + B)	-17,3	138,7	3,9

Positive tal er udgifter - negative tal er indtægter

Balance

Beløb i mio. kr.

Noter	Balance	Ultimo 2015	Ultimo 2014
	AKTIVER		
3	MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER		
	Grunde	224,9	222,4
	Bygninger	940,6	883,6
	Tekniske anlæg mv.	74,2	76,6
	Inventar	33,3	29,4
	Anlæg under udførelse	233,0	304,9
	I alt	1.506,0	1.516,9
	IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	3,4	7,1
	FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER		
4	Aktier og andelsbeviser m.v.	821,9	828,9
5	Langfristede tilgodehavender	76,8	90,9
	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	-14,7	-13,6
	I alt	884,0	906,2
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VAREBEHOLDNINGER	0,0	0,0
	OMSÆTNINGSAKTIVER - FYSISKE ANLÆG TIL SALG	35,6	38,0
	OMSÆTNINGSAKTIVER - TILGODEHAVENDER	162,4	174,5
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VÆRDIPAPIRER	2,2	2,9
6	LIKVIDE BEHOLDNINGER	-19,4	-31,9
	AKTIVER I ALT	2.574,2	2.613,7
	PASSIVER		
7	EGENKAPITAL		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	5,2	6,8
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	0,8	0,8
	Modpost for skattefinansierede aktiver	1.536,6	1.552,0
	Reserve for opskrivninger	2,4	2,4
	Balancekonto	-603,8	-617,4
	I alt	941,2	944,6
8	HENSATTE FORPLIGTELSE	409,1	433,3
9	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE	951,0	923,0
	NETTOGÆLD VEDR. FONDS, LEGATER, DEPOSITA MV.	8,8	8,9
	KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE	264,1	303,9
	PASSIVER I ALT	2.574,2	2.613,7
10	Garantiforpligtelser udgør 681,9 mio. kr. Eventualforpligtelser m.v. udgør 772,9 mio. kr.		
11	Swapaftaler		
12	Nærtstående parter		
13	Opgaver udført for andre myndigheder		

Noter til driftsregnskab og balance

Note 1

Beløb i mio. kr.

Specifikation af anlægsudgifter	Rådighedsbeløb i 2015	Regnskab
Igangværende anlægsprojekter	175.475.489	93.944.250
Afsluttede anlægsprojekter over 2 mio. kr.	16.663.059	13.972.262
Afsluttede anlægsprojekter under 2 mio. kr.	3.572.165	4.089.664
Nettoudgifter i alt	195.710.713	112.006.176

Anlægsudgifter - projektopdelt	Bevilling	Rådighedsbeløb i 2015	Regnskab
BN Præstø - nye lokaler (0007108018)	50.075.000	5.075.000	5.070.362
Cykelsti på Møn (Hjertebjerg/Borre) (0007101012)	6.737.000	790.760	9.882.602
Cykelsti på Møn (Udby/Keldby) (0007101008)	5.700.000	814.647	4.885.353
Forbedring i udkantsområder, 2010 (0007102012)	4.840.500	-17-280	6.153.447
Forbedring i udkantsområder, 2011 (0007102010)	1.476.500	-389.605	4.029.209
IT-Software genanskaffelse (0007113004)	0	1.000.000	2.538.178
Køb af Adelgade 18-20 (Støberihallerne) (0007103014)	2.260.000	69.559	2.190.441
Køb af Klintholm Havn (0007200000)	6.600.000	271.655	6.694.387
Lundby Hovedgade og stationspladser (0007101017)	4.880.990	1.077.136	5.117.184
Miljømåls-lov - øvrige projekter (0007100010)	20.251.593	7.801.430	18.234.267
Renovering af Iselingseskolen (0007116006)	96.000.000	-2.717.472	100.500.470
Renovering af Slotstorvet i Vordingborg (0007101006)	10.132.000	79.034	10.960.367
Sikker skolevej i fb med skolestruktur (0007101020)	7.800.000	48.600	7.770.610
Storegade 6-14, Stege (0007102009)	0	0	2.770.266
Tab på garantier, Skovvangen Bogø (0007111004)	2.749.264	2.749.264	2.749.264
Vejbidrag 2014 (0007101052)	2.813.000	2.813.000	2.813.218
Bruttoudgifter i alt	177.315.847	19.465.728	192.359.623

Beløber bruttoudgifterne til et anlægsarbejde sig til 2 mio. kr. eller mere, skal der aflægges et særskilt anlægsregnskab. Det skal ske senest i forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet for det år, hvori det pågældende anlægsarbejde er afsluttet.

Ovenstående projekter afsluttes i 2015 med særskilt regnskab. De angivne beløb er alene projekternes bruttoudgifter. For yderligere oplysninger henvises til de særskilte regnskaber.

Note 2

Beløb i hele kr.

Uforbrugte bevillinger og rådighedsbeløb, der er overført mellem årene	Til 2016	Til 2015
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE		
Drift:		
Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling	17.174.239	5.115.123
Erhvervsudvalg	4.200.959	4.084.970
Uddannelses- og Arbejdsmarkedsudvalg	0	-216.415
Socialudvalg	-2.676.350	-5.615.052
Sundheds- og Psykiatriudvalg	7.538.765	6.831.536
Teknik- og Miljøudvalg	4.471.842	5.156.013
Børne-, Unge- og Familieudvalg	12.711.942	22.598.561
Kultur-, Idræts- og Fritidsudvalg	3.015.594	1.767.211
I alt skattefinansieret område, drift	46.436.991	39.721.947
Anlæg:		
Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling	21.599.412	14.549.183
Socialudvalg	1.606.128	1.063.430
Sundheds- og Psykiatriudvalg	-1.586.274	1.591.064
Teknik- og Miljøudvalg	38.870.261	30.800.497
Børne-, Unge- og Familieudvalg	13.066.725	10.427.415
Kultur-, Idræts- og Fritidsudvalg	2.565.796	14.762.089
I alt skattefinansieret område, anlæg	76.122.048	73.193.678
I alt skattefinansieret område	122.559.039	112.915.625
BRUGERFINANSIERET OMRÅDE		
Drift:		
Teknik- og Miljøudvalg	0	0
I alt brugerfinansieret område, drift	0	0
I alt brugerfinansieret område	0	0
I alt skattefinansieret og brugerfinansieret område	122.559.039	112.915.625

Note 3

Beløb i mio. kr.

Anlægsoversigt	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg m.v.	Inventar m.v.	Materielle anlægsaktiver under udførelse	Immaterielle anlægsaktiver	I alt
Kostpris 1/1-2015	222,4	1.219,5	137,1	85,6	307,9	18,2	1.990,7
Tilgang	4,3	15,7	8,1	15,5	30,8		74,4
Afgang	-1,8	-1,4	-12,4	-0,8	-3,2	-0,3	-19,9
Overført (1)		89,9	6,8	5,7	-102,4		
Kostpris 31/12-2015	224,9	1.323,7	139,6	106,0	233,1	17,9	2.045,2
Opskrivninger 1/1-2015							
Årets opskrivninger							
Opskrivninger 31/12-2015							
Ned- og afskrivninger 1/1-2015		335,9	60,5	56,3		11,1	463,8
Årets afskrivninger		47,6	10,7	16,8		3,8	78,9
Årets nedskrivninger							
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver		-0,3	-5,8	-0,4		-0,4	-6,9
Ned- og afskrivninger 31/12-2015		383,2	65,4	72,7		14,5	535,8
Regnskabsmæssig værdi 1/1-2015	222,4	883,6	76,6	29,3	307,9	7,1	1.526,9
Regnskabsmæssig værdi 31/12-2015	224,9	940,5	74,2	33,3	233,1	3,4	1.509,4
Samlet ejendomsværdi 1/1-2015	340,9	1.535,8					1.876,7
Værdi af aktiver tilhørende selvejende Institutioner	0,3	0,5					0,8
Afskrivning (over antal år)	Ingen	15-50 år	8-15 år	3-10 år	Ingen	3-10 år	

1) Overførsler skal være i balance

Note 4

Beløb i 1.000 kr.

Aktier, andelsbeviser og ejerandele	Ejerandel	Oprindelig indskuds-kapital	Samlet egenkapital ultimo 2015	Kommunal andel ultimo 2015 ⁽¹⁾
/S AffaldPlus	15,03 %		127.812	19.216
Grundkort Øst I/S		61	511	64
Lollands Bank A/S		2		2
Sampension KP Livsforsikring A/S	1,63 %	13	9.250	150
SEAS-NVE A/S		10	8.946	10
Vordingborg Energi Holding A/S	100 %	3.500	797.341	797.341
Stavreby Bådehavn		1		1
Vordingborg Vesthavn	100 %		5.096	5.096
I alt				821.880

1) Summen af Kommunal andel svarer til registrering på funktion 9.21

Note 5

Indskud i Landsbygefonden

Indskud i Landsbygefonden skal ifølge Social- og Indenrigsministeriets regler ikke værdiansættes i balancen. Indskuddet udgør 124,2 mio. kr. ultimo 2015.

Note 6

Beløb i mio. kr.

Finansieringsoversigt	Regnskab 2014	Regnskab 2015
Likvide aktiver primo	-4,3	-31,9
Tilgang af likvide aktiver:		
Årets resultat iflg. regnskabsopgørelse	-40,3	-3,9
Lånoptagelse (funktion 8.63-8.79, dranst 7)	36,7	76,3
Balanceforskydninger m.v. (hkt. 8 excl. funktion 8.63-8.79)	15,5	-18,8
Tilgang af likvide aktiver i alt	11,9	53,6
Anvendelse af likvide aktiver:		
Afdrag på lån (funktion 8.63-8.79, dranst 6)	-39,5	-41,1
Anvendelse af likvide aktiver i alt	-39,5	-41,1
Ændring af likvide aktiver	-27,6	12,5
Likvide aktiver ultimo	-31,9	-19,4

Note 7

Beløb i mio. kr.

Udvikling i egenkapital	Beløb
Egenkapital ultimo 2014	-944,6
+/- udvikling i modposter til takstfinansierede aktiver	1,6
+/- udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver	0,8
+/- udvikling i modposter til reserve for opskrivning	15,4
+/- udvikling på balancekontoen, inkl. Primokorrekationer	
+/- resultat iflg. Regnskabsopgørelse	3,9
+/- værdiregulering, feriepengeforpligtelser	0,2
+/- værdiregulering, Landsbyggefonden	4,2
+/- værdiregulering, tjenestemandspension m.v.	-32,3
+/- værdiregulering, ældreboliger	-3,3
+/- værdiregulering, aktier og indskud i selskaber m.v.	7,0
+/- værdiregulering, værdipapirer og lån	3,2
+/- værdiregulering, affaldsområdet	1,2
+/- afskrivning af restancer	2,3
Årets bevægelser på balancekontoen i alt	-13,6
Egenkapital ultimo 2015	-941,2

Note 8

Hensatte forpligtigelser og kommunens selvforsikringsordninger

Kommunen har opgjort de hensatte forpligtigelser vedrørende arbejdsskade og tjenestemænd m.v. i henhold til den fastlagte regnskabspraksis og indregnet ændringen fra 2015 til 2016.

Kommunen har valgt at være selvforsikret vedrørende nedenstående områder og har generelt anvendt følgende metoder ved fastsættelse af præmier.

Præmierne på arbejdsskade er fastlagt ud fra forventet forbrug på området med baggrund i tidligere års udbetalinger af erstatninger. På generelt ansvar, hvor 2015 var femte år med selvforsikring, er præmien fastsat således den udgjorde det samme, som da kommunen var forsikret.

Nedenfor er der redegjort for de enkelte forsikringsordningernes over/underskud i forhold til "hvile i sig selv" og det fastlagte budget.

Selvforsikringsområde	Budget 2015	Forbrug	Over/underskud
Arbejdsskader	-53.285	-347.244	293.959
Generelt ansvar	-527.889	-1.163.065	407.696

Positive tal er udgifter/overskud - negative tal er indtægter/underskud

Note 9

Beløb i mio. kr.

Langfristet gæld	2015	2014
Ældreboliger	-359,6	-322,8
Finansielt leasede aktiver	-17,7	-25,8
Øvrig gæld	-573,7	-574,4
Langfristet gæld i alt	-951,0	-923,0

Øvrig gæld

Hos Kommunekredit optages lån på 30,0 mio. kr. i henhold til godkendt låneramme til finansiering af diverse anlægsudgifter og lånetilsagn vedrørende investeringer på borgernære områder. Lånet optages i DKK med fast forrentning.

Låneporteføljen, som ultimo 2015 har en restgæld på 538,9 mio. kr. (før hjemtagelse af låneramme 2015), er opdelt med henholdsvis 62% fast forrentning og 38% variabel forrentning.

Valutadækningen er opdelt med 95,5% i DKK og 4,5% i CHF.

Der er indgået 9 rente- og valutaswaps til afdækning af renterisiko af låneporteføljen. Se i øvrigt note 11.

Nominel restgæld pr. 31.12.2015 er 473.257.760 kr.

Note 10

Beløb i mio. kr.

Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser	Beløb
Almindelige garantforpligtelser	
☐ Fjernvarmecentraler	182,7
☐ Idrætsformål	4,7
☐ Andre formål	161,5
I alt	348,9
Garantforpligtelser vedr. boligbyggeri	
☐ Arbejdernes Boligselskab	35,2
☐ Boligselskabet Lejerbo	45,7
☐ Boligselskabet Domea	37,2
☐ Vordingborg Boligselskab	128,1
☐ Andelsboligforeninger	57,0
☐ Andre	1,5
I alt	304,7
Garantforpligtelser vedrørende byfornyelse og boligforbedring	27,7
Garantforpligtelser vedrørende boligindskud	0,6
Garantforpligtelser i alt	681,9
Eventualforpligtelser og -rettigheder	
☐ Andel af selskabers gæld	756,5
☐ Miljøforpligtelse	2,5
☐ Verserende retssager - krav mod Vordingborg Kommune	9,0
☐ Andre	2,0
I alt	770,0
Andre forpligtelser og -rettigheder	
☐ Operationel leasing	2,9
I alt	2,9

Note 11

Beløb i mio. kr.

SWAP-aftaler	Hoveds tol	Rente	Rest- løbetid	Valuta	Restg æld	Markeds- værdi
Nordea, kontrakt nr. 850780 / 1043538	129,1	Vari-Fast	13 år	DKK	85,5	-19,9
Nordea, kontrakt nr. 870789 / 1072498	54,1	Vari-Fast	13 år	DKK	36,3	-6,4
Nordea, kontrakt nr. 870794 / 1072506	127,3	Vari-Vari	13 år	DKK	85,5	-5,6
Nordea, kontrakt nr. 1095792 / 1391626	42,0	Vari-Fast	22 år	DKK	37,6	-4,5
Nordea, kontrakt nr. 119852 / 1427349	48,5	Vari-Fast	21 år	DKK	43,9	-2,5
Nordea, kontrakt nr. 1128008 / 1447263	31,5	Vari-Fast	18 år	DKK	26,3	-1,6
Nordea, kontrakt nr. 1128009 / 1447264	31,3	Vari-Fast	16 år	DKK	26,0	-1,5
Nordea, kontrakt nr. 1128012 / 1447267	30,0	Vari-Fast	16 år	DKK	24,7	-1,4
Nordea, kontrakt nr. 1128014 / 1447271	10,6	Vari-Fast	19,5 år	DKK	9,3	-0,6
I alt					375,1	-44,0

Restgæld på i alt 375,1 mio. kr. modsvares af swaptilgodehavende på i alt 375,1 mio. kr. I alt udviser swapaftaler en negativ markedsværdi på 44,0 mio. kr. ultimo regnskabsåret 2015.

Som led i sikring af indregnede transaktioner anvender kommunen sikringsinstrumenter i form af rente- og valutaswaps med henblik på afdækning af risici i forbindelse med kommunens låneportefølge optaget med variabel forrentning.

Note 12

Nærtstående parter

Der er ikke forretningsmæssige transaktioner / samhandel mellem Vordingborg Kommune og virksomheder, som kontrolleres af kommunens ledelse (Kommunalbestyrelse og Direktion).

Note 13

Opgaver udført for andre myndigheder

Kommunen har i 2015 haft samarbejdsrelationer med Vejdirektoratet og BaneDanmark i forbindelse med arbejder på Mønsbroen og Storstrømsbroen.

Påtegninger

Ledelsens påtegning

Udvalget for Økonomi, Planlægning og Udvikling har d. 16. marts 2016 aflagt årsregnskab for Vordingborg Kommune til kommunalbestyrelsen.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabssystem for Kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til styrelseslovens § 45 overgiver kommunalbestyrelsen hermed regnskabet til revision.

Vordingborg Kommune, den 17. marts 2016

Borgmester

Kommunaldirektør

Vordingborg Kommune

Postboks 200

Valdemarsgade 43

4760 Vordingborg

Tlf. 55 36 36 36